

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Aanwezig</b></p> <p><b>Voorzitter:</b><br/>Mevrouw H. van Schie</p> <p><b>Raadsleden:</b><br/>Mevrouw I.M. Batelaan<br/>De heer H. Blankenstein<br/>De heer E.G.T. Braam<br/>De heer J.J.D. Bruin<br/>De heer J. Eigenraam<br/>De heer M. van 't Eind<br/>Mevrouw E. van der Ende<br/>De heer A.J.H. van Essen<br/>Mevrouw R.F. Fischer<br/>Mevrouw P.G. Kames<br/>De heer M. Keijzer<br/>Mevrouw A. Koegler-Böhm<br/>Mevrouw M. A. Koornneef<br/>De heer A.O. Kösedag<br/>Mevrouw S.C. Loeff<br/>De heer J. Loof<br/>Mevrouw S. van Maarseveen</p> | <p><b>Vervolg aanwezige raadsleden</b><br/>De heer M. El Majjaoui<br/>De heer Y.R.B. van der Meij<br/>Mevrouw B.M.B.T. Niesen<br/>De heer R. Nunnikhoven<br/>De heer Z. Osmani<br/>Mevrouw L.B. Oude Alink<br/>Mevrouw A. Prenger<br/>Mevrouw H. van Schie<br/>De heer P. Spruijt<br/>De heer T.J.B. Steijn<br/>De heer F. Stuij<br/>Mevrouw W. van der Weij<br/>De heer M.V. Weterings<br/>De heer E. Wigchert<br/>Mevrouw E. Woudstra</p> |
| <p><b>Aanwezige portefeuillehouders:</b><br/>Burgemeester H. Sahin<br/>Wethouder L. Bentvelzen<br/>Wethouder M. Wit<br/>Wethouder S. van der Waart<br/>Wethouder G. van Malsen<br/>Wethouder W. van Damme</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Griffie:</b><br/>Griffier: Mevrouw M.M.A. Tittse<br/>Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## 1. Opening

De voorzitter: Ik open hierbij de vergadering en heet alle aanwezigen en de mensen thuis die meekijken van harte welkom. Graag heet ik onze nieuwe forumleden persoonlijk welkom. Hun aanwezigheid markeert een hele mooie stap in deze nieuwe raadsperiode. Wij heten welkom, Henk Blankenstein, fractieassistent van D66, Simone Loeff, raadslid van D66, Zgjim Osmani, raadslid van D66, Marinka Koornneef, u zit daar, raadslid van Wij, Rijswijk, Folkert Stuij, fractieassistent van de VVD, Harm van Essen, die zie ik niet, afwezig gemeld, maar is raadslid voor Forum voor Democratie, Peter Spruijt, fractieassistent van Beter voor Rijswijk, Yoram van der Meij, Raadslid Beter voor Rijswijk, Esmeralda van der Ende, raadslid Beter voor Rijswijk, Tobias Steijn, raadslid Rijswijks Belang en Joey Eigenraam, fractieassistent Rijswijks Belang. Allen van harte welkom. Met dit forum zetten wij samen de toon voor een frisse en constructieve start van de nieuwe raadsperiode. Ik nodig iedereen uit om de bijdrage kort en bondig te houden. Laten we daarbij oog hebben voor elkaar. We luisteren actief, vermijden herhaling en gaan op een respectvolle manier met elkaar om. Zoals

gebruikelijk heeft u twee interrupties per agendapunt.

## 2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: We gaan over naar agendapunt 2, algemeen spreekrecht inwoners en we geven daarbij het woord aan mijnheer Peter Barendse. Hij komt inspreken over de brug Sion op de grens van Midden-Delfland en Rijswijk. Mijnheer Barendse, u heeft 5 minuten spreektijd. Dit gaat in als u begint. Ik waarschuw u nog een keer 1 minuut voor de 5 minuten om zijn. Gaat uw gang.

Inspreker 1: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Geachte forumleden, mijn naam is Peter Barendse. Ik woon in Kwintsheul, gemeente Westland en ik ben sinds mijn prille jeugd al watersporter. Allereerst wil ik u allemaal feliciteren met uw raadslidmaatschap en ik wens u uiteraard een hele wijze regeerperiode. Ik spreek hier mede namens Watertafel Delfland, dat is een prille samenwerking van inmiddels 15 watersportbedrijven, sportverenigingen en belangenorganisaties in het gebied Delfland-Westland. De watertafel wordt gesteund door het Watersportverbond, een landelijke organisatie. Wij vertegenwoordigen honderden watersporters met verschillende schepen en daarvan heeft een groot deel last van de brug waar ik het nu over ga hebben. Uw gemeente is voor 50 procent eigenaar van die brug, de andere helft is van de gemeente Midden-Delfland, welke de trekkersrol vervult, uw gemeente is volgend. De brug is onderdeel van de belangrijkste vaarroute tussen Westland, Delfland, Maassluis van en naar het Rijn-Schiekanaal en wordt al eeuwen gebruikt voor transport over water en de laatste tientallen jaren, uiteraard, voor vaarrecreatie. De brug is gebouwd omstreeks 1950 op een toen al bestaande gemetselde fundering op houten palen, die dateert van omstreeks 1900. De watersporters van Watertafel Delfland merken al jaren dat de brug verzakt. In 2015 hebben we hem zelf gemeten op een doorvaarthoogte van circa 1,69 meter. Recente metingen in het najaar van 2025, in mijn opdracht, met professionele apparatuur door een ingenieursbureau, tonen aan dat de doorvaarthoogte nu nog maar gemiddeld 1,60 meter is ten opzichte van Delflands peil. Voor uw informatie, de andere bruggen in deze vaarroute zijn ten minste 1,75 meter en nieuwe bruggen worden aangelegd op 1,80 meter. In gesprekken met de wethouders Klijmij van Midden-Delfland en Wit van Rijswijk is aandacht gevraagd voor deze brug, met name de verzakking. Door ons is aangetoond dat de onderhoudstoestand slecht tot zeer slecht is, dat Midden-Delfland niets doet met herhaalde aanbevelingen van het ingeschakelde ingenieursbureau Iv-Infra en dat de door hen aanbevolen maatregelen zelfs keer op keer worden opgeschoven. Dit ingenieursbureau adviseerde al in 2014 om de complete brug in 2016 te vervangen, dat is 10 jaar geleden. Wethouders Klijmij en Wit verklaren echter deze brug als veilig, ontkenden aanvankelijk de verzakkingen en ontkenden ook de problemen. Op 10 februari moest wethouder Klijmij in het openbaar, tijdens een vergadering zoals deze, in Midden-Delfland, toegeven dat er wel degelijk wat aan de hand is, dat de brug verzakt en dat er mogelijk binnen 5 jaar vervanging nodig zal zijn, maar tegelijk stelt hij dat het geen reden is voor maatregelen. Ook de ambtenaren van Midden-Delfland en Rijswijk geven niet thuis en zien geen noodzaak om iets aan die brug te doen. Met andere woorden, de watersporters moeten het maar uitzoeken en moeten maar zien hoe ze onder deze brug doorkomen. Uw gemeenten schakelen onder andere Iv-Infra in om de bruggen periodiek, om de 3 jaar, te controleren. In vervolg op de controles, die begonnen in 2011 en de laatste in 2023, is door het ingenieursbureau Iv-Infra op 5 maart 2024 een kwalitatieve constructieve beschouwing Sionsbrug gemaakt. Mede op basis daarvan is gering betonherstel uitgevoerd.

De voorzitter: Mijnheer Barendse, u hebt nog een minuut.

Inspreker 1: Dank u. Geen enkele rapportage bevat een professionele hoogtemeting. Zowel de gemeente als het ingenieursbureau kunnen geen bouwtekeningen vinden van de brug. Het is ons

inmiddels wel gelukt. U bent als gemeente Rijswijk zelfs vergunninghouder van een vergunning uit 1948. Hieruit komt duidelijk naar voren dat deze brug gebouwd is op een oude fundering waarvan geen gegevens bekend zijn. Zeer opvallend is dat de brug ontworpen is op 1,80 meter. Die brug is in de loop der jaren al 20 centimeter gezakt. Navraag bij andere ingenieurbureaus geeft aan dat de conclusie is, mijnheer, deze brug is aan het bezwijken. Ook uw koepelorganisatie VNG stelt, veel wegen, bruggen en viaducten stammen uit de jaren '60 en '70 en naderen het einde van hun levensduur. Deze brug is veel ouder en de data zijn zeker niet op orde van deze brug.

De voorzitter: Mijnheer Barendse, tot mijn spijt zijn de vijf minuten om.

Inspreker 1: Ik zal mijn slotzin even voorlezen. Onze vraag een advies is, neem alstublieft uw verantwoordelijkheid als mede-eigenaar kies voor gezond verstand, kies voor de vaarrecreatie, vervang die brug op korte termijn. Onderzoek naar herstel is prachtig, maar dat is geld weggooien. Gebruik dat geld voor een goed ontwerp en zorg ervoor dat die brug in de komende twee jaar vervangen wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Wij zullen er goed nota van nemen. Wij gaan nu over naar het Engels in verband met de volgende inspreker. I would like to welcome misses Iryna Zaritska, who will speak about the temporary shelter for Ukrainian refugees. Misses Zaritska, you have five minutes. One minute before the five minutes are over, I will warn you. Please go ahead.

Mevrouw Woudstra: Een punt van orde, is gecheckt dat iedereen het in de raad ook kan begrijpen als zij het in het Engels gaat doen? Dat is haar keuze, maar misschien wil iemand een vertaling. Dat is mijn vraag.

De voorzitter: Heeft er iemand problemen mee dat mevrouw in het Engels spreekt, omdat zij de Nederlandse taal niet machtig is en zij in het Engels of Oekraïens haar betoog wil houden? Wil diegene zijn hand opsteken? Iemand problemen, iemand die het niet kan verstaan? Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Voorzitter, in het Engels zal het wel lukken, maar in het Oekraïens niet.

De voorzitter: Dan gaan we verder in het Oekraïens, in het Engels. Sorry, Nel. Misses Zaritska, will you please start?

Inspreker 2: Dear members of de council, my name is Iryna Zaritska. I live in the Netherlands with my seventeen-year-old son. We have been in the municipality accommodation system in Rijswijk for almost four years. I was invited to speak today about the hotel conditions, food, payments and living conditions, but I can't separate this from the bigger problem, the complete lack of the stable housing solution. For a long time, residents were required to pay for a meal, even when they could not use it because of work. I work fulltime. My son did also not use these meals, yet we are forced to pay. There were also serious problems with the conditions, limited food, hygiene concerns, poor ventilation, windows that could not open, and air that is difficult to breathe. These conditions were already hard to live in, but what is even more concerning about the way people are treated? I was not the only person who experienced problems there. There were multiple situations where residents felt disrespected and not treated properly. When I tried to speak about these issues and defend my rights, I did not receive support. Instead, my situation became worse. After a conflict, I was removed from the location, together with my minor son, without any stable solution and after almost four years in the system. Instead of solving the situation, I was effectively removed. This raises a serious concern that people who speak up and do not stay silent become inconvenient. Instead of receiving support, they removed me forcefully away from the real solution. Now we are placed in Naaldwijk, far away from my son's school and far away from my work. The conditions there

are even worse. There is no privacy, no stability, no sense of safety. Even basic things like personal belongings are not safe. This is not a solution, this is a continuous action of the problem. My son is seventeen years old, he is a minor. He has psychological difficulties and he is in contact with crises services. He needs stability. Instead, he is living in constant uncertainty. I am a working mother, trying to build a future, but under these conditions it has become almost impossible. I am also registered for social housing, but without support from the municipality, this process can take years. This raises the question of fairness. Why do people who arrived later already receive a house and why do other families receive a solution? After four years I still do not have one. My question is simple ...

De voorzitter: Misses Zaritska, only one minute left.

Inspreker 2: Because right now, there is none. I am not asking for special treatment, I am asking for something basic, a stable place to live, to save for my child and a real opportunity to move forward. This is not only about the housing, this is about responsibility and about how people are treated when they ask for their rights. Thank you.

De voorzitter: Thank you very much for your contribution. You can go.

### **3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening**

De voorzitter: Wij gaan door, ik zou haast zeggen, we wil continue, maar het kan nu weer in het Nederlands, met agendapunt, lijst van ingekomen stukken en de vaststelling van de wijze van afdoening. Er zijn 3 agenderingsverzoeken en de eerste is van de VVD met betrekking tot RA 26 016 Veiligheid speeltuinen. De vraag is of er nog 2 fracties zijn die dit verzoek van de VVD ondersteunen. Ja? Beter voor Rijswijk, D66 en Rijswijks Belang. De griffie moet het even opschrijven. D66 en Rijswijks Belang. De RA gaat naar het forum Samenleving van 12 mei. De volgende is ook van de VVD en heeft betrekking op RIB 26 033 Uitvoeringsplan veiligheid Rijswijk. Ook hier de vraag, zijn er nog 2 fracties die dit verzoek steunen? Mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk en mevrouw Kames van Rijswijks Belang. Dan gaat ook deze RIB naar het forum Samenleving van 12 mei 2026. Uitvoeringsplan veiligheid Rijswijk. Steun van Rijswijks Belang en Beter voor Rijswijk. Geeft niet. Dan hebben we de laatste en dat is van GroenLinks-PvdA. Het is een agenderingsverzoek voor RIB 26 012 en betreft Ontwerp 3e wijziging Huisvestingsverordening. Zijn er nog 2 fracties die dit verzoek willen ondersteunen? Ik zie D66 en DENK moeten we nu zeggen. DENK-PGenR, heb ik weer wat bijgeleerd. Voor het overige stel ik vast dat de voorgestelde wijze van afhandeling door de vergadering wordt overgenomen. Dat klopt?

### **4. Vaststelling agenda**

De voorzitter: Dan gaan we door naar vaststelling van de agenda. Kunt u instemmen, allen, met de agenda?

### **5. Mededelingen college**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, Mededelingen van het college. Wie kan ik als eerste het woord geven? We gaan het rijtje af. Mevrouw Sahin, de burgemeester.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag het volgende mededelen, gisteren is de week tegen de georganiseerde ondermijnende criminaliteit gestart, oftewel de Week tegen Ondermijning. Ik heb op ons politiebureau gisteren de 40 aanwezige controleurs toegesproken. Zij hebben in de

regio, ook in onze gemeente en Delft, Midden-Delfland en Westland, controles uitgevoerd. Er zijn diverse panden bezocht, van een tandartspraktijk tot een autoshowroom. Het doel hiervan is niet alleen om te controleren op mogelijke misstanden, maar ook om het gesprek te voeren met de betreffende ondernemers over de gevaren van ondermijnende criminaliteit. Er zijn een aantal zaken vastgesteld die nog nader onderzocht moeten worden, waaronder onderzoeken door de Belastingdienst. Verder zijn er gelukkig geen grote misstanden aangetroffen. Daarnaast stond er vandaag een escape room mensenhandel op het terrein van onze gemeentewerf en daar hebben rond de 80 ambtenaren van onze gemeente aan een training deelgenomen om de signalen van ondermijning te herkennen. Voor de raad wordt ook deze escape room geregeld op het raadsuitje op 29 mei. Daar krijgt u meer informatie. Daarnaast is deze week ook de Meld Misdaad Anoniem-campagne gelanceerd. Ik noem dat ook aan u, zodat u het ook verder onder de aandacht van onze inwoners kunt brengen. Veel inwoners zien en horen zaken zoals ondermijning, geweld of verdachte situaties, maar wat ik terughoor, is dat mensen dit niet altijd durven te melden, bijvoorbeeld bij de politie. Dat kan heel goed door het anoniem te doen via Meld Misdaad Anoniem. Dank u wel. Dat was mijn mededeling.

De voorzitter: Dank u, burgemeester. Mevrouw Woudstra heeft een opmerking.

Mevrouw Woudstra: Misschien een korte vraag over met name dat laatste, wat wij ook horen, is dat mensen wel iets melden, maar vervolgens niet terughoren wat ermee gebeurt en dat daarmee de meldingsbereidheid naar beneden gaat, omdat niet duidelijk is of er wat mee gedaan wordt. Misschien dat we wel een terugkoppeling gegeven kan worden of het nuttig is dat er wel of niet gemeld wordt, ongeacht dat er natuurlijk over wat er loopt niet altijd wat gezegd kan worden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dank u wel, voorzitter. Voordat ik naar mijn eigen mededeling ga, hebben we eerder in de agenda niet vastgesteld, en misschien is het jullie ook niet opgevallen, maar ik hoop van wel, dat jullie een collega van mij missen in het college en dat is Mark Wit. Mark Wit is ziek. We doen ons best om vanuit het college de vragen die hier liggen en eventuele vervolgvragen te beantwoorden met elkaar. Dat gezegd hebbende, heb ik nog een mededeling vanuit mijn zorgportefeuille, in de loop van 2025 is er naar aanleiding van zorgwekkende signalen vanuit inwoners uit de verschillende H4-gemeenten over een zorgaanbieder aangaande huishoudelijke hulp een onderzoek gestart naar de dienstverlening van deze aanbieder. De uitkomsten van dat onderzoek hebben ertoe geleid dat de H4-gemeenten vandaag hebben besloten om de overeenkomst met deze aanbieder zo snel mogelijk, per 15 mei is dat, direct te ontbinden. Het gaat om Centrum Zorg en Welzijn. De ongeveer 35 Rijswijkers die daarmee getroffen worden, die nu huishoudelijke hulp ontvangen van CZW, worden hierover geïnformeerd. Er wordt zorgvuldig een traject doorgelopen om deze inwoners uiteraard van hulp te blijven voorzien. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Ik kijk nog even naar de andere drie wethouders. Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Ik kan ook nog iets mededelen en meteen iets toezeggen, 2 weken geleden was er een commissie Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH en daarin is een projectbijdrage toegekend aan onze gemeente, 3 jaar lang, elk jaar 150.000 euro, voor de doorontwikkeling van de Energy Cave. Daar hebben een aantal partijen zoals Energie Beheer Nederland, de gemeente Den Haag, de provincie Zuid-Holland en TNO de handen ineengeslagen om, als het gaat om de geothermie, door te ontwikkelen. Dat is goed nieuws. Over de plannen die daarvoor worden gemaakt zeg ik u bij dezen een RIB toe voor de zomer.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Ik herhaal uw toezegging, er is een projectsubsidie van 3 keer 150.000 euro ten behoeve van de verdere doorontwikkeling van de Energy Cave. Heb ik het zo goed geformuleerd? Dan kijk ik nog even naar mijnheer Van Malsen en mevrouw Van de Waart.

## 6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Ik heb begrepen, mevrouw de burgemeester, dat u daar nog iets over wil zeggen?

Mevrouw Sahin: Dat klopt inderdaad. Dank u wel, voorzitter. Ik wil een terugkoppeling doen uit de veiligheidsregio Haaglanden. Het algemeen bestuur heeft afgelopen vrijdag vergaderd. Voor de nieuwe raads- en forumleden is het goed om te weten dat de veiligheidsregio belangrijke taken heeft als het gaat om brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Tijdens die vergadering hebben wij diverse financiële documenten vastgesteld, waaronder de Ontwerpbegroting 2027. Voor 20 juli dient u als raad de schriftelijke zienswijze over de ontwerpbegroting te versturen. Dat wordt voorbereid. Daarnaast zijn er nog 2 andere belangrijke onderwerpen die aan de orde zijn gekomen tijdens de veiligheidsregio Haaglanden en dat is allereerst het proces rondom de evaluatie van het financieel verdeelmodel. Het gaat om de gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio. Daarvoor heeft u in het verleden vaker zienswijzen ingediend. Er is een onderzoek uitgevoerd, onafhankelijk, door Cebeon naar het verdeelmodel. Dat vindt nu plaats en het streven is om in het algemeen bestuur eind 2026 een nieuw verdeelmodel met elkaar af te spreken, zodat het op tijd verwerkt kan worden in de volgende meerjarenbegroting van 2028-2031. De reden dat ik dit aan u meedeel, is dat een belangrijk onderdeel van deze besluitvorming over het verdeelmodel is dat advies gevraagd zal worden aan de financiële adviescommissie van de veiligheidsregio Haaglanden. Daar zitten raadsleden in. Vanuit uw raad zal er ook een afgevaardigde in die commissie zitting gaan nemen. Ik wil u erop wijzen dat het een belangrijke commissie gaat worden die over iets ... Ik nodig u uit om zich daarvoor aan te melden. Dan hebben we uitgebreid ook gesproken over de jaarwisseling 2026-2027. Er is grote zorg bij mij en mijn collega-burgemeesters over de wijze waarop we ons daar goed op kunnen voorbereiden. Zoals u weet is het vuurwerkverbod vastgesteld. Van de beoogde inwerkingtreding is nog niet helemaal duidelijk of het haalbaar is. Het is 1 augustus, maar er moeten nog een aantal zaken rondom wet- en regelgeving goed doorlopen worden. Er is ook nog onduidelijkheid over de mogelijkheid voor burgemeesters om ontheffingen te verlenen. Ik noem dit ook, omdat u eerder een motie heeft ingediend, maar niet die is aangehouden over mogelijke vuurwerkshows. Met elkaar hebben we afgesproken dat er een soort brandbrief wordt opgesteld richting het Rijk om dat signaal af te geven. Om een voorbeeld te noemen, het staat ook in de antwoorden op de gestelde vragen van de fracties van VVD onder andere en D66 volgens mij, een kindervuurwerkshow in een andere gemeente, waarvan ik weet dat ze al in juni starten. Het betekent voor ons bijna een onmogelijke uitvoerbare taak als we straks een nieuwe mogelijkheid krijgen om die ontheffingen te kunnen verlenen. Dat was de korte mededeling vanuit de veiligheidsregio Haaglanden. Vanuit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag kan ik melden dat we ook een algemeen bestuursvergadering hebben gehad. Wat daar mooi was, was dat we een presentatie hebben gekregen over de sociaal-economische prestaties van de regio. Per gemeente komen de uitkomsten van het onderzoek ook naar ons toe. Dat wilde ik aan u benoemen. We scoren op economische functie als regio heel goed, op nummer 1. We moeten met elkaar goed duiden, denk ik, waardoor dat komt en of we er ook zodanig iets van kunnen leren om het goed te houden. Dank u wel, voorzitter.



De voorzitter: Dank u wel, mevrouw de burgemeester. Nog andere wethouders over gemeenschappelijke regelingen? Of raadsleden? Niemand?

## 7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we over naar het overzicht toezeggingen en moties. Ik heb begrepen dat drie mensen daar graag het woord over willen voeren. Ik geef als eerst het woord aan mijnheer Kösebaş. Zeg ik het goed?

De heer Kösebaş: Kösebaş.

De voorzitter: Kösebaş. Ik ga het oefenen, want ik wil het goed doen. Gaat uw gang.

De heer Kösebaş: Dank, voorzitter. Om te beginnen. Motie nummer 572 genaamd Voorkom stopzetting taalondersteuning voor anderstaligen door vrijwilligers moet nog worden afgedaan. Tegelijkertijd maakt de fractie van GroenLinks-PvdA Rijswijk zich zorgen om ontvangen signalen, namelijk dat deze taalondersteuning voor anderstaligen vooralsnog wordt stopgezet. Volgens mij kon het dictum van deze motie niet nog duidelijker zijn dan het was. Graag een stand van zaken hierover, ook gelet op de actualiteit. Dat kan wat mij betreft gelijk hier en anders graag op zeer korte termijn schriftelijk afdoen. De tweede en tevens laatste is motie nummer 562, Versterking samenwerking met bewonersorganisaties. Deze motie is inmiddels van 4 maanden geleden. Mijn fractie zou het in ieder geval wel waarderen als we een inschatting kunnen krijgen over wanneer we daar iets van mogen verwachten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu naar mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Vraag over de motie Stimulering van Deelauto coöperaties binnen de Omgevingsvisie Rijswijk. De resultaten van het onderzoek en de concrete beleidsvoorstellen zouden begin 2026, voor het einde van het eerste kwartaal, aan de raad worden gepresenteerd. Ik heb nog niets gezien. Ik ben heel benieuwd hoe het daarmee staat.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Mevrouw Woudstra wilde ook een opmerking maken.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Op de lijst van moties met openstaande toezeggingen met voorstel tot afdoening staat ook de door ons ingediende en door gelukkig veel mensen gesteunde motie over verkeersasos, oftewel het geluidsoverlast en andere overlast die door het verkeer wordt veroorzaakt. Dat was naar aanhang van een pilot in Rotterdam. Er is ter afdoening bijgezet dat er in 2024 een RIB over is gestuurd. Dat klopt, alleen in die RIB is gezegd dat we het blijven volgen en dat Rijswijk vervolgens naar het aansluiten en de acties kijkt. Wij zouden graag horen of we aansluiten bij die acties. Als het antwoord daarop ja is en er komt actie, dan kan wat ons betreft de motie worden ingetrokken, als we duidelijk concreet hebben wat we gaan doen. Zolang nog niet duidelijk concreet is wat we gaan doen, kan die motie wat ons betreft niet worden afgedaan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Is er iemand van het college die wil reageren op deze drie sprekers? Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ik wil wel reageren op de eerste vraag van mijn collega Kösebaş, dan moet ik het zelf ook goed zeggen natuurlijk. Op de lijst staat, dat is meer richting de griffie, mijn collega Van Malsen voor die taalles. Volgens mij heb ik die motie toen gekregen en beantwoord en eerder gezegd van, dat is niet nodig, maar die motie is toch aangenomen. Ik heb ook al een gesprek gevoerd met Welzijn Rijswijk, op 30 maart jongstleden heb ik dat gedaan met de bestuurder Mieke Ruigrok en met

een dame die daar aan de lat staat voor de vrijwilligerscoördinatie. Wat we daar hebben afgesproken is dat wat zij ook al zelf aan hebben gegeven, Taalmaatjes en het Taalcafé worden voortgezet, dat blijven ze doen. Wat er in beperkte aantallen wordt voortgezet via bewonersinitiatieven, zijn de taallessen. Het is niet zo dat het helemaal stopt. We hebben ook afgesproken dat er een jaarlijkse evaluatie zal zijn met onze ambtelijke ondersteuning en Welzijn Rijswijk als het gaat om die specifieke taallessen en dat we nog een raadsinformatiebrief opstellen voor de meivakantie. Daar ga ik mijn best voor doen. Ik zeg dat nu en dan denk ik, dat is over tien dagen. Hang me er niet aan op als ik na de meivakantie die brief stuur, maar de raadsinformatiebrief komt eraan. Dan zullen we nog even een beeld schetsen. De brief aan de gemeenteraad maken we ook samen met Welzijn Rijswijk. Tot zover de stand van zaken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we hiermee agendapunt 7 afgehandeld.

## 8. Vaststellen verslagen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, Vaststellen verslagen. Kan het forum akkoord gaan met de vaststelling van de verslagen van forum Samenleving van 10 februari 2026 en forum Stad ... Sorry. Mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Excuus, voorzitter. Een punt van orde. Volgens mij waren er meer vragen over moties gesteld, behalve die ene van mijnheer Kösebaş, die ook beantwoord zouden moeten worden. Er is nog een vraag van mevrouw Van Maarseveen, nog een van mijnheer Kösebaş en nog een van D66.

De voorzitter: Ik heb gevraagd of het college wilde reageren. Ik heb alleen mevrouw Bentvelzen gehoord. Wil er nog iemand reageren van het college op de vragen.

De heer Van 't Eind: Volgens mij is het gewoon dat als we een vraag stellen, dat het college dan antwoord op die vraag geeft.

## 7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Mijnheer Kösebaş, zijn al uw moties of uw dingen beantwoord?

De heer Kösebaş: De eerste vraag wel, maar ik ben nog wel benieuwd hoe wethouder Van de Waart reageert op de motie die gaat over de bewonersorganisaties. Dat kan ook simpel een toezegging zijn qua termijn over wanneer we iets daarvan in de raad kunnen verwachten.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik had uw vraag inderdaad anders begrepen. Ik had het op een nomen als, ik moet hier wat mee, maar niet per direct nu als antwoord. Excuses, raadsleden. Ik begin heel even onderaan, die brief over verkeersasos, verkeersgeluid had ik ook niet scherp, want die is inderdaad opgeschreven als afgedaan en is van voor mijn tijd. Die moet ik even nazoeken. De motie over deelauto coöperaties, daar wordt wel aan gewerkt, maar is inderdaad nog niet geheel afgerond. Om heel eerlijk te zijn heeft dat ook te maken met inzet. Er is vanuit hetzelfde team enorm hard gewerkt aan onder andere dingen zoals een doseersluis en Beatrixlaan. Dat heeft een prioritering te maken, maar er worden wel degelijk gesprekken over gevoerd. Ik moet even navragen wat nu de planning is. De versterking van de bewonersorganisatie, ik kan even niet zo goed zien, want ik kan het zo snel niet openen, op wiens naam het staat, maar dat is ook iets waar collega



Van Malsen wat mee te maken heeft. Hij is in principe degene die onder zich het eerste contactpunt van de bewonersorganisaties heeft. Het is eigenlijk een multiportefeuilleding. We zijn wel bezig met een brief. Ik weet ook niet helemaal zeker of we dit in de huidige coalitie nog moeten doen, moet ik eerlijk zeggen, want ik heb natuurlijk in de vorige bespreking ook wel heel duidelijk aangegeven dat voor de wensen die op tafel liggen vanuit de bewonersorganisatie op dit moment de middelen er niet zijn, hoe graag ik ze ook zelf zou willen. Daar zitten ook wel wat dilemma's in. We hebben wel gezegd, er is in principe een aanspreekpunt en dat valt onder mijnheer Van Malsen en dan zouden we daarop terug kunnen komen, maar er zitten ook wensen in de motie die op dit moment geen financiële dekking hebben.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dan begrijp ik van het college dat de motie nog niet is afgedaan en dat hij terugkomt op de volgende lijst met een nieuwe update over wat stand van zaken is. Daar wil ik prima over schakelen, dat is geen probleem.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart, gaat uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Ik ken de brief niet. Ik moet het heel even lezen. Mag dat ook, moet ik gelijk een toezegging doen dat de motie niet is afgedaan of concluderen jullie dat? Ik weet niet hoe dat werkt. Help me even.

De voorzitter: U wilt de brief lezen? Dan schorsen we de vergadering even voor ...

Mevrouw Woudstra: Als punt van orde, het is gebruikelijk dat de raad aangeeft of ze het afgedaan vinden of niet. Als niemand van mijn collega's nu protesteert, is het niet afgedaan.

De voorzitter: Goed. Dit is verwarrend, die moties. Ik hoop dat we nu het onderwerp Overzicht toezeggingen en moties voldoende hebben afgedaan. Als dat niet zo is, kunt u nu nog spreken en anders gaan we naar agendapunt 8, Vaststellen verslagen.

## **8. Vaststellen verslagen**

De voorzitter: Ik heb zonet al de forumvergaderingen genoemd. Kunt u akkoord gaan met deze beide verslagen? Mooi.

## **9. Raadsvoorstel Geheimhouding documenten (gedeeltelijke opheffing) RC 26 015**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 9, Raadsvoorstel Geheimhouding documenten en de gedeeltelijke opheffing. Ik geef het woord aan GroenLinks-PvdA, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: We hebben hier geen vragen over. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Rijswijks Belang? Heeft verder nog iemand vragen? Ik geloof dat ik anders heel veel tijd in beslag neem met niks. Niemand? Akkoord. Dan neem ik ook aan dat dit als akkoordstuk naar de raad gaat.

## **10. Raadsvoorstel Herziening grondexploitaties Sion-'t Haantje RV 26 014**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 10, Herziening grondexploitaties Sion-'t Haantje. Ik heb begrepen dat mevrouw Van de Waart, de behandelend wethouder, mogelijk bij de beantwoording

ook haar collega-medewerker aan het woord laat als er heel erg technische vraag zijn. Mijnheer gaat nu daar ook zitten. We beginnen met de behandeling. Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Van de Waart: Mag ik hem heel even introduceren, voorzitter? Naast mij zit mijnheer Robert Siersma, ik hoop voor jullie geen onbekend gezicht. Robert Siersma is degene die ook altijd de presentaties doet over de grex. Ik zag aan de vraagstelling die al ingediend was dat sommige van uw vragen best technisch waren en daar wilde ik me niet aan wagen. Als de vragen te technisch waren, dan komt de voor u bekende Robert Siersma aan bod, zodat u wel al uw vragen kunt stellen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart. Gaan we nu over naar Beter voor Rijswijk. Gaat uw gang.

De heer Van der Meij: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Aan het raadsvoorstel Herziening van de grondexploitaties zien we helaas 0,6 miljoen extra nodig is vanuit de gemeente. Naast dit heeft Beter voor Rijswijk vertrouwen in het succes van het project, maar we hebben toch nog enkele vraagtekens bij de herziening van de grondexploitatie. Ten eerste, hoe kan het dat ondanks de economische onzekerheden en daarmee een onvoorspelbaardere economie een groot deel van de risicovoorziening voor de bedrijventerreinen toch weggaat en juist naar de woningen gaat? Weet de wethouder al waar de 0,6 miljoen extra vandaan komt voor de verhoging van de risicovoorziening voor het woongebied? Ten derde, hoe kan het dat er met netcongestie, volgens de grex, geen rekening is gehouden, ook in de risicovoorspelling, ondanks de hoge druk op het risiconet, waardoor steeds meer bouwplaatsen stil worden gelegd? Is dat volgens de wethouder een gemis uit de risicovoorspelling als daar überhaupt geen rekening mee is gehouden? Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Meij. Dan gaan we naar de VVD.

Mevrouw Van de Waart: Sorry, voorzitter. Mogen we heel even een momentje? We hebben hier een klein technisch probleempje. Momentje.

De voorzitter: Dan schorsen we even.

De voorzitter: Wethouder Van de Waart, kunnen wij misschien alvast het rondje verder afmaken? Kunnen wij dan het rondje van de fracties alvast verder afmaken?

Mevrouw Van de Waart: We zijn er bijna, voorzitter. Ik denk dat het toch het snelst is als we heel even kunnen opstarten, want dan kan ik ook beter meeluisteren. Dank u.

De voorzitter: Wilt u allemaal weer gaan zitten voor zover u dat nog niet doet? We begrepen van wethouder Van de Waart dat er nog een ogenblikje nodig is. Daarom stel ik u voor om agendapunt 10, Herziening grondexploitaties Sion-'t Haantje door te schuiven en nu agendapunt 11 te behandelen.

## **11. Raadsvoorstel Aanpassing tarieventabel parkeren 1 juni 2026 RV 26 013**

De voorzitter: Agendapunt 11 is het raadsvoorstel Aanpassing tarieventabel parkeren 1 juni 2026. Kunt u daarmee akkoord gaan? Dan gaan we dat doen. Dan begin ik weer bij Beter voor Rijswijk. Heeft u opmerkingen, mijnheer Braam?

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Op zich niet zulke schokkende vragen. Er zijn prima vragen door andere partijen gesteld, daar hoeft ik uiteraard verder niet op in te gaan. We zijn blij met het aantal uren dat voor bezoekers straks beschikbaar is. Wat ons betreft had het zelfs onbeperkt mogen

zijn, maar goed, van 400 naar 600 is prima. Wat we wel een beetje lastig vinden, er zit een heel mooi heel mooi tabelletje bij, een heel mooi plaatje en dat plaatje wordt op een gegeven moment wel keurig in lijntjes zone 1 en zone 2 aangeduid, maar als je dan vervolgens naar de vertaling gaat kijken linksboven, dan staat feitelijk al vermeld dat op ook die andere zones van 12.00 tot 24.00 uur wordt toegepast. Nu weet ik dat het niet het geval is, maar het was denk ik wel beter geweest om voor die zones, die overigens andere nummers hebben, dat realiseer ik me ook wel, de kleurtjes wat te veranderen, zoals dat gebruikelijk is in de andere tabellen die al worden gebruikt op internet. Voorzitter, daar wil ik het graag bij laten. Verder een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan gaan we naar de VVD, mijnheer Loof.

De heer Loof: Voorzitter, dank. Wij hebben onze schriftelijke vragen gesteld. Daar is naar behoren op geantwoord. In die zin sluit ik me aan bij mijnheer Braam, dat hij zegt dat er goede vragen zijn gesteld door andere fracties. Ik gok dat hij die van ons bedoelt. Wij hebben verder geen andere vragen.

De voorzitter: Zijn er nog ... Even kijken hoe u heet. Ik zie uw naam hier niet staan, want u bent niet mijnheer El Majjaoui.

De heer Ouarraki: Mijnheer Ouarraki.

De voorzitter: Ik heb inmiddels begrepen dat u mijnheer Ouarraki bent. Ik geef u graag het woord.

De heer Ouarraki: Dank, voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Op basis van de genoemde cijfers en de beantwoording van de vragen, gaat onze fractie ervan uit dat het maximum van 600 aan te schaffen bezoekersuren voldoende zal zijn. Ook goed om te zien dat de wethouder aangeeft het daadwerkelijke gebruik van de bezoekersuren te monitoren en actie te ondernemen als mocht blijken dat er toch meer bezoekers uren nodig zijn. Vanuit onze kant geen aanvullende vragen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wigchert van het CDA.

De heer Wigchert: Dank, voorzitter. In het beoogde effect van het raadsvoorstel staat mooi beschreven dat er een analyse is gemaakt op basis van de wensen van gemeenteraad en bewoners. Uit analyse blijkt dat er nauwelijks over de 400 uur wordt verbruikt binnen Rijswijk. Het CDA hoopt dat de uren afdoende zijn voor de bezoekers van inwoners en dat waar mogelijk geëvalueerd wordt met de bewoners. Het aantal uren dat betaald parkeren gaat gelden, heeft namelijk wel geleid tot enkele verontrustende signalen uit de wijken die we serieus moeten nemen. Verder zijn er inderdaad goede vragen gesteld door de andere partijen. Akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wigchert. Dan gaan we naar D66. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Loeff.

Mevrouw Loeff: Dank u wel, voorzitter. D66 Rijswijk is net als een aantal eerdere sprekers tevreden met deze concrete uitwerking van de eerdere besluitvorming uit de Kadernota Parkeren. We hebben geen verdere vragen. Wat ons betreft kan het een akkoordstuk zijn.

De voorzitter: Dan ga ik naar Wij, Rijswijk. Rijswijks Belang, mijnheer Bruin.

De heer Bruin: Dank u wel, voorzitter. Wij bedanken de wethouder voor de beantwoording op onze schriftelijke vragen en wij sluiten ons voornamelijk aan bij de meeste partijen. Wij zijn voor u klaar met de beantwoording. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Dan ga ik naar GroenLinks-PvdA, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, dit raadsvoorstel is wat ons betreft een keurige uitwerking van de toezegging die gedaan is bij de bespreking van de parkeernota. Wij sluiten ons aan bij voorgaande partijen, wat ons betreft is dit een akkoordstuk.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart of mijnheer Van Damme.

Mevrouw Van de Waart: Mevrouw Van de Waart, tenzij mijnheer Van Damme het nu al over wil nemen, beantwoord ik nog de vragen. Sorry, moet kunnen. Dank u wel. Dit was inderdaad een toezegging die we hadden gedaan ten tijde van de Kadernota Parkeren, dat er wel degelijk, als we de tijden uitbreiden, mensen nog steeds bezoek moeten kunnen ontvangen. Dat is ook precies wat hier ligt. Normaal gesproken ontvangt u een aanpassing van de tabel rondom de begroting. Dat vonden we simpelweg te laat, want mensen gaan nu die extra uren krijgen in zone 1 en 2. Dat is een mooi haakje naar de enige vraag, volgens mij, die ik heb gehad van mijnheer Bram over het kaartje. Het kaartje komt rechtstreeks uit de kadernota, daar hebben we het uit gehaald. Dit zijn de beoogde uitgebreide parkeertijden waar we nu mee aan het werk zijn. In de vorige RIB heeft u ook daar een planning voor gekregen. We hebben ook met elkaar afgesproken dat we het anders gaan doen dan toen het in de Plaspoelpolder zijn gaan doen. Hoe we het nu doen is dat als er nieuwe zones aan de beurt komen, wij u eerst een RIB sturen, er een bewonersbijeenkomst is, dan pas een collegebesluit en daarna pas een invoering. Dat geldt ook voor de zones die nog in het kaartje staan. Het is geen nieuw kaartje. We hebben alleen voor u geprobeerd te duiden welke zones als eerst de nieuwe tijden krijgen. Overigens zijn de 600 uur niet gebonden aan een zone. Het is wel voor iedereen gelijk in Rijswijk, omdat het nu eenmaal de regels zijn. We gaan toch uitbreiden. Laat het niet onnodig ingewikkeld. Misschien toch wel heel even, want die 600 uur hebben we echt uitgerekend. Wij denken echt dat vrijwel iedereen hiermee uitkomt. Soms kan het ook een signaal zijn als mensen hier niet mee uitkomen, een negatief signaal in de zin van dat mensen de bezoekersuren misbruiken, verkopen aan andere mensen. Dat is natuurlijk niet wat we willen. Het kan ook zijn dat bijvoorbeeld mensen niet weten dat ze recht hebben op een mantelzorgregeling. Dan komen ze ook bij ons aan het loket en kunnen we ze eigenlijk een veel betere regeling bieden dan de bezoekersuren. Het is vaak ook een moment van gesprek en het zijn maar enkele gesprekken die we dan hebben. De rest van de Rijswijkers kan hiermee uit voeten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart. Mijnheer Van Damme, wilt u nog iets toevoegen?

De heer Van Damme: Voorzitter, nee, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Wie wil er een tweede termijn? Niemand? Dan gaat dit als akkoordstuk ... Sorry. Mijnheer Braam

De heer Braam: Even kort reageren. Dat klopt ook wel, maar als u het commentaar van toentertijd er even bij haalt, dan zult u ongetwijfeld waarnemen dat ik er toen al opmerking over maakte, over al die verschillende plaatjes die zo links en rechts in de kadernota verzeild waren geraakt. Het was toen ook erg onduidelijk van waar wel, waar niet. Vandaar dat ik de opmerking plaats dat het handiger is om, als je dan een specifieke zone van 12.00 tot 24.00 uur doet, met die hele kleine sterretjes en dergelijke, daar red je het niet echt mee, andere kleuren te geven. Dat zou mijn voorkeur zijn. Vertaal ook meteen goed naar de wijken wat wel en wat niet van toepassing is. Nu wordt er ook nog een keer met hagel geschoten op de toekomst in datzelfde plaatje en dat lijkt mij een beetje onhandig. Voorzitter, daar wil ik het bij laten. Nogmaals, als u op de internetsite kijkt, dan wordt daar een ander plaatje gebruikt met allemaal vlekjes, met roze, groen, paars. Je kan het zo gek niet verzinnen, alle kleuren van de regenboog, harstikke inclusief.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Nog iemand voor de tweede termijn? Ik kijk goed rond. Niemand? Dan gaat het als akkoordstuk naar de raad. Bent u daarmee akkoord? Ja. Dan vragen we even aan wethouder Van de Waart hoever het is met de grex. Zullen we dan verdergaan met de grex?

## 10. Raadsvoorstel Herziening grondexploitaties Sion-t Haantje RV 26 015

De voorzitter: Dan beginnen we weer even opnieuw. Ik geef graag het woord aan GroenLinks-PvdA.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, allereerst wil ik graag de ambtelijke organisatie bedanken voor de presentatie die we vorige week hebben gekregen. Die was helder en gaf inzicht in zowel de inhoudelijke voortgang als de financiële stand van zaken van RijswijkBuiten. Het is ook goed om te constateren dat de omstandigheden ten opzichte van een paar jaar geleden duidelijk zijn verbeterd. De woningmarkt laat herstel zien, projecten komen weer in verkoop, de cashflow komt in 2026 op gang en ook bij het bedrijventerrein zien we een positiever beeld dan eerder werd verwacht. Maar we werken hier aan een gebiedsontwikkeling met een lange looptijd, een forse boekwaarde en een grote blootstelling aan externe factoren. Hoe verbeterd de omstandigheden nu ook zijn, we leven helaas in een wereld die op dit moment allesbehalve stabiel is. Geopolitieke spanningen, energieprijzen, rentebewegingen, oorlogsdreiging en economische onzekerheden kunnen van invloed zijn op aannames die vandaag nog realistisch lijken in dat verband over de betaalbare sociale woningbouw, het groen en de buitenruimte in RijswijkBuiten. We zien vaak dat juist dit onder druk kan komen te staan als de omstandigheden verslechteren en financiële aannames onder spanning komen te staan. Voor onze fractie is het belangrijk om hier helder over te zijn. Als de omstandigheden tegenzitten, willen wij niet dat betaalbare koop, middenhuur, sociale huur, het groen en de buitenruimte de sluitpost worden van deze gebiedsontwikkeling. Dat zijn voor ons geen restposten, maar bewust maatschappelijke belangrijke keuzes en essentieel voor de leefbaarheid, gezondheid en de waarde van het gebied op de lange termijn. Ook niet onbelangrijk, behoorlijk bestuur vraagt ook om een gemeente waar inwoners op kunnen vertrouwen. Een betrouwbare gemeente die niet altijd voor de weg van de minste weerstand kiest, maar juist voet bij stuk houdt wanneer het lastig wordt. Kunt u bevestigen dat bij eventuele toekomstige financiële tegenvallers eerst andere knoppen worden overwogen, zoals tempo, fasering of technische uitwerking, voordat gesneden wordt in het aandeel betaalbare en sociale woningen, het groen en de buitenruimte? Daarnaast, het college is zowel in het raadsvoorstel als de presentatie transparant over het feit dat de sturingsruimte van de raad kleiner wordt naarmate de ontwikkeling verder vordert. Dat roept bij mij een vraag op, op welke momenten de komende jaren verwacht het college naast de jaarlijkse herziening nog richting de raad te komen voor wezenlijke keuzes, bijvoorbeeld bij afwijkingen van de huidige aannames of als de wereldwijde omstandigheden daadwerkelijk omslaan? Ik hoor graag de reactie van de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Ik vraag nog even aan mijnheer Van der Meij van Beter voor Rijswijk of u nog een toevoeging wil doen op uw eerdere ... Dan gaan we door naar Rijswijks Belang, mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. Rijswijks Belang maakt zich wel zorgen om de grondexploitatie van RijswijkBuiten. Er is een grote mate van onzekerheid die ook zwaar op ons gemeentefinanciën drukt. Onze solvabiliteitsratio is al neutraal tot slecht en het eigen vermogen moet ook echt omhoog. Dat maakt ons zorgen. Het college geeft aan dat er lopende en andere risicobeheersmaatregelen genomen worden en dat ook gecontinueerd wordt wat al liep. Wij vragen ons af, hoe realistisch is het beeld dat we daadwerkelijk de verliesvoorziening gaan verlagen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. De VVD, mijnheer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ook hier hebben wij schriftelijke vragen over gesteld en die zijn naar behoren beantwoord. Ook wij maken ons, net als Rijswijks Belang aangeeft, wel zorgen om de verliesvoorziening. We zien het wel als een positief beeld dat het college hier scherp op is. Geen vervolgvraag op dit moment. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. D66, mevrouw Loeff.

Mevrouw Loeff: Dank u wel, voorzitter. Allereerst vanuit onze kant, ook dank aan de ambtelijke organisatie voor de presentatie van afgelopen donderdag en dank aan het college voor de beantwoording van de vragen die we hadden ingediend. Die zijn, wat ons betreft, naar behoren zijn beantwoord. D66 Rijswijk is wel net als Beter voor Rijswijk benieuwd naar de ontwikkelingen op netcongestie en de gevolgen hiervan. Dit zullen we nauwlettend volgen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Loeff. We gaan we naar Wij, Rijswijk, mevrouw Koornneef.

Mevrouw Koornneef: Dank, voorzitter. We maken ons ook zorgen over het feit dat de verliezen steeds worden genomen op de grondexploitatie. Het is een fijne plek om te wonen, tegelijkertijd realiseren we dat dit niet zonder kosten kan gaan. Wij zijn heel erg benieuwd naar hoe de gemeente hiermee omgaat en wat er concreet gedaan kan worden om de risico's zoveel mogelijk te beperken zonder dat dit gevolgen heeft voor woningen in de wijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koornneef. CDA, mijnheer Wigchert.

De heer Wigchert: Dank u wel, voorzitter. Ook ik wil allereerst de medewerkers van de gemeente en de wethouder bedanken voor het aanleveren van de overzichtelijke stukken. We zijn blij met het feit dat RijswijkBuiten steeds meer vorm krijgt. Daarmee moeten we natuurlijk niet de leefbaarheid en de bereikbaarheid van de wijk uit het oog verliezen. Ook wij hebben enkele punten, voornamelijk op financieel gebied, waar we ons zorgen over maken. De looptijd is verlengd met 2 jaar, tot 2032, in verband met het verwachte verkooptempo. Dat resulteert in een grotere financieringsbehoefte. De vraag is al gesteld bij de schriftelijke vragen, welke sturingsinstrumenten heeft de raad beschikbaar bij verdere tegenvallende ontwikkelingen en welke risicobeheersingsmaatregelen heeft men op het oog? Ten slotte, door de oplopende kosten zullen uiteindelijk ook de prijzen van de woningen meestijgen. Zoals beschreven, het afzetrisico van de bouwkavels is bedreigd. Is het een gering risico of ziet de wethouder dit als een groot risico? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wigchert. Als laatste gaan we naar DENK-PGenR, mijnheer El Majjaoui

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank ook voor de beantwoording. Inmiddels hebben we ook schriftelijke vragen gesteld. Die zijn in voldoende mate ook beantwoord rest ons. Er rest ons ook wat ... Het is verdwenen. Er rest ons een vraag die wij graag willen stellen, een aanvullende vraag, hoe kijkt het college naar de spanningen tussen de grote behoefte aan woningen en het feit dat de grondexploitatie verlies lijdt of maakt? Ziet het college zo'n verlies als een bewuste keuze om te investeren in betaalbare woningen en dan wel goede leefomgeving? Dat is de enige vraag die we u nog willen stellen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik het woord aan wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik moet heel eerlijk zeggen dat sommige van jullie wel erg snel spraken. Als ik het niet goed heb gehoord, herhaal het dan vervolgens in de tweede termijn. Het zijn best technische vragen zijn. Als het dan ook nog heel snel gaat, is het soms wat lastig



te volgen. Ik begin bij Beter voor Rijswijk, want dat was al voor de schorsing zullen we maar zeggen. Het is inderdaad zo dat er 0,6 miljoen nodig is in de risicovoorzieningen. Dat is een afweging tussen enerzijds bedrijventerrein, dat verbetert, soms in grex wat slechter, maar onderaan de streep is dat 0,6 miljoen. In principe is dat inderdaad een claim op de reserve voor de toekomst. De belangrijkste reden, en dat heeft u misschien ook in de presentatie begrepen, is niet dat het heel slecht gaat in het project, want eigenlijk heeft u in 2024 beslissingen genomen die het best goed hebben gedaan, maar dat de looptijd verlengd moest worden vanwege de Raad van State-procedures, waardoor het project met 2 jaar is verlengd een extra financiering moest plaatvinden. Dit had een andere marktrente dan anders en dat zie je direct terug in de grex. Daarmee zie je ook gelijk hoe ingewikkeld zo'n grex-systeem is, hoe goed je het ook doet. Ook als je bepaalde keuzes maakt, dan kan je ingehaald worden door de realiteit van de financiële markten of van geopolitieke omstandigheden. Eigenlijk zou ik willen zeggen dat we het in het afgelopen jaar helemaal niet zo slecht gedaan hebben, maar dat we werden ingehaald door deze werkelijkheid. Gelukkig zijn die Raad van State-procedures voorbij en daarmee hebben we in ieder geval wat zekerheid. Uw vraag was ook of er wel of geen rekening is gehouden met de netcongestie en de risicovoorspelling. Daar is natuurlijk wel rekening mee gehouden. We zien dat er op dit moment nog geen sprake is van een project dat daar dan door geraakt is. Wel bij bedrijventerrein, dat zien we wel. Daar is overleg over met Stedin en zijn we aan het kijken of we op een nieuwe manier, met een energie hub, toch de bedrijventerreinengronden kunnen uitgeven. Op dit moment is bij netcongestie, en nu ga ik mij begeven op glad gebied, want mijn collega Wit weet hier veel meer van dan ik, alles wel onzeker. Er is nog geen project waar op dit moment duidelijkheid is over onzekerheid. Van de projecten waar we mee bezig zijn, verwachten we dat die doorgang kunnen vinden. Als er in 1 keer andere prioriteiten worden gesteld door Stedin, dat weten we nu nog niet, kan dat natuurlijk altijd veranderen. Gelukkig doen we ieder jaar een grex en kunnen we daar weer op inspelen. GroenLinks-PvdA vraagt een toezegging over of we eerst aan andere knoppen kunnen draaien, behalve sociale huurwoningen en groen, ik vat het even heel kort samen. Eigenlijk ligt dat besluit nu helemaal niet voor. De vorige raad heeft in 2024 hier heel duidelijke sturing aan gegeven door niet in te boeten op kwaliteit op groen, om juist ook betaalbare woningen toe te voegen. Dat heeft het heel goed gedaan en het ligt niet op tafel om nu te veranderen. Dat lijkt me dan aan het nieuwe college om daar een besluit over te nemen of aan uw nieuwe raad, maar dat is helemaal niet verwerkt in deze grex. Even kijken. Ik zit even te kijken, want laat ik dan gelijk het ... Ik ga dat niet aan elkaar. Dat gaat helemaal niet goed. Hoe realistisch is het verlagen van de verliesvoorziening? Ik kijk nu toch heel even naar mijn buurman. Dit wordt nu financieel te technisch voor mij. Als u het niet erg vindt, dan mag hij deze even beantwoorden. Lukt dat, Robert?

De heer Siersma: Ja, dat lukt. Misschien is het goed dat ik die vraag nog een keer kan terughoren, want op mijn scherm is het erg beknopt is weergegeven.

De voorzitter: Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ik heb eigenlijk als enige vraag, het was er maar een, gevraagd hoe realistisch het is dat op de genomen maatregelen, de nieuwe, maar ook de actuele maatregelen die lopen, de verliesvoorziening beperkt gaat worden.

De heer Siersma: Hoe realistisch is het dat de verliesvoorziening verder kan worden verlaagd met de maatregelen die we op dit moment op de ... In de eerste plaats, wij zitten met de grondexploitatie RijswijkBuiten in een project dat blootstaat aan marktontwikkeling. Op het moment dat huizenprijzen stijgen, bouwkosten dalen of stijgen zijn wij daaraan overgeleverd, zogezegd. De sturingsmaatregelen die wij gebruiken op het project, zijn er, hoe zeg ik dit op een duidelijke manier, zo veel mogelijk op gericht om de effecten van de markt zo veel mogelijk in ons eigen voordeel te

gebruiken. Je zou kunnen zeggen, het is ... Wat we doen, is allerlei maatregelen gebruiken die ervoor moeten zorgen dat de afzet overeind blijft, de betaalbaarheid zo veel mogelijk overeind blijft en dat we langs die weg zo veel mogelijk kavels blijven verkopen. Op het moment dat de markt zich gunstig ontwikkelt, kunnen we ook het resultaat van de grex verder verbeteren. Zo moet je het eigenlijk zien. Maar ik weet niet of dit volledig antwoord is op uw vraag.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ik doe het ermee voor vanavond. Dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, het blijft toch een ingewikkeld instrument. Dan hebben we ook allemaal nog nieuwe mensen in ons midden vanavond. Eigenlijk hadden wij een beetje een soortgelijke vraag, als ik het zo mag vertalen, hoe zorgen we ervoor dat toch alles door kan gaan en je de risico's zo veel mogelijk kan beperken? Ik heb zelf het beeld, maar u bent daar om te controleren, dat het echt tot in de puntjes wordt geprobeerd bij het programmabureau RijswijkBuiten, zeker omdat we een lastige 2 jaar achter de rug hebben met de Raad van State-procedures bij het Pasgeld. Het is wel zo, en dat staat ook in de stukken, dat naarmate we richting het eind van het project gaan, de ruimte waarbinnen je dat kan doen natuurlijk wel steeds kleiner wordt. Daarin zijn absoluut nog wel keuzes te maken, niet altijd makkelijke keuzes. Dat is eigenlijk ook wel een beetje de vraag van het CDA, als ik zo vrij mag zijn. Eigenlijk heeft u wel een beetje, in die zin, dezelfde vraag. Ik denk dat we die vraag allemaal hebben. Die verliesvoorziening is natuurlijk helemaal niet fijn om te hebben. Soms kun je er ook niks aan doen, behalve heel goed sturen. U heeft daar in 2024 een hele duidelijke sturingsrichting aan gegeven. Ik denk dat als we daar een andere sturingsrichting aan gaan geven, dat ook een mooie ambitie is voor de nieuwe coalitie. Ondertussen, zou ik willen zeggen, zijn we een hele mooie wijk aan het afmaken en zijn we het laatste deel aan het doen. Ik denk, dat werd ook door Wij, Rijswijk mooi gezegd, dat we met zijn allen die ambitie hoog te houden hebben. Ik zit heel even te kijken. DENK-PGenR, u had het ook over risico's en over betaalbare woningen. Ik kijk u heel even aan of de vraag beantwoord is door Robert Siersma in zijn zojuist gehouden betoog. Ik krijg geen reactie van DENK-PGenR, dan ga ik ervan uit dat ik alle vragen heb beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart en mijnheer Siersma. Wie heeft er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie al mijnheer Van der Meij. Gaan we het rondje even af. Gaat uw gang. Beter voor Rijswijk.

De heer Van der Meij: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb toch het gevoel, of ik heb het niet goed gehoord, dat mijn eerste vraag niet is beantwoord. De vraag is al volgt, waarom gaat er zo'n groot bedrag van de risicovoorziening voor de bedrijven weg, dat komt uit op bijna 1,9 miljoen euro, ondanks de economische ontwikkelingen? Niet alleen de recente maanden, maar ook in de jaren ervoor was de economie niet heel stabiel is. Waarom gaat er dan alsnog zo'n groot bedrag bij de bedrijven weg? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Meij. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Ik weet het niet helemaal zeker, maar volgens mij had ik geen antwoord gekregen op mijn laatste vraag of het college verwacht om naast de jaarlijkse herziening nog richting de raad te komen voor wezenlijke keuzes als er grote afwijkingen zijn van de huidige afnames of als de wereldwijde omstandigheden echt heel erg omslaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Rijswijks Belang, mevrouw Koegler. Nee? Mijnheer Loof van de VVD? D66, volgens mij mevrouw Loeff, ook niet. Wij, Rijswijk, mevrouw Koornneef, ook niet. Mijnheer Wigchert van het CDA? Dan hebben we DENK-PGenR, mijnheer El Majjaoui. Wilt u dit stuk als een bespreekstuk? Sorry. Gaat uw gang, mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: De eerste vraag speel ik even door naar mijnheer Siersma, want dat ging over een wel heel concreet bedrag en hij weet ongetwijfeld waar u het over heeft.

De heer Siersma: Dat was uw vraag over het oplopende tekort van de verliesvoorziening en hoe dat verdeeld is over zowel het woongebied als over het bedrijventerrein. Nu is het zo, en u heeft die cijfers goed gelezen, dat het tekort op het bedrijventerrein iets is teruggelopen, dat doet het iets beter dit jaar. Het tekort op het woongebied is iets opgelopen. Dat wil niet zeggen dat de markt voor bedrijfskavels op dit moment heel goed is en voor woonkavels heel slecht. Het tegenovergestelde van het laatste is waar. Zowel de bedrijfskavels als de woonkavels doen het heel goed. De reden dat dan toch het tekort op de grex voor het woongebied iets oploopt heeft meer te maken met het financieringsverhaal en met andere kostenelementen dan het feit dat de waarde van de kavels op dit moment in een negatieve ontwikkeling zitten. Zo moet u dat zien. Nee?

De heer Van der Meij: Mijn vraag ging niet meer om de woongebieden, het ging specifiek om de bedrijfsgebieden en waarom er zo'n groot bedrag weggaat. In dit geval gaat het naar de woningen toe.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meij, we spreken altijd via de voorzitter.

De heer Van der Meij: Mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Eigenlijk had u uw tweede termijn al gehad.

De heer Van der Meij: Ik vond niet dat mijn vraag goed genoeg was beantwoord.

De voorzitter: Een vraag.

De heer Van der Meij: Dat was mijn vraag, als u het goed heeft gehoord. Moet ik het herhalen? Mijn vraag was niet voor de woningen en waarom dat bedrag omhooggaat. Het gaat meer om waarom het bedrag voor de bedrijven zo erg omlaaggaat, met bijna 1,9 miljoen euro, ondanks de economische ontwikkelingen.

De heer Siersma: Dit zit in het feit dat het resultaat van de grondexploitatie voor de bedrijven verbetert met de 1,9 miljoen die u noemt. Dat heeft te maken met de herziening van alles wat in de grondexploitatie voor het bedrijventerrein zit, de civiele kosten, de plankosten. Dit heeft met name te maken met de waarde van de kavels. Die hebben we, zoals we dat elk jaar doen, dit jaar ook weer, herzien en hebben een iets hoger prijsniveau. Misschien bestaat het beeld dat het bedrijventerrein het dit jaar slechter doet dan het vorig jaar deed. Het bedrijventerrein doet het beter namelijk.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart of mijnheer Siersma, hebt u nog ...

Mevrouw Van de Waart: Ik denk dat ... Mag ik voorstellen ... Ik denk dat er ook een misverstand is, laat ik het zo zeggen. We zijn natuurlijk met zijn allen weer in een nieuwe setting, voorzitter. Mocht er nog behoefte zijn aan wat ambtelijke bijstand, dan denk ik dat mijnheer Siersma daar te allen tijde toe bereid is. Dan was er nog een vraag van GroenLinks-PvdA. Die vraag was ik inderdaad vergeten te beantwoorden, waarvoor excuses. Er zijn sowieso volgens de afspraken van de grote projecten, zoals dat met de raad is afgesproken, twee momenten per jaar waarop u geïnformeerd wordt en waarop u met elkaar kunt praten over belangrijke sturing op onder andere RijswijkBuiten. Dat is niet alleen de bespreking van de grex, maar dat is ook de voortgangsrapportage. Mij lijkt twee keer per jaar wel voldoende voor zo'n groot project. Maar goed, u kunt natuurlijk altijd iets agenderen, mocht er echt iets gebeuren wat acuut is. Voor zo'n groot project is twee keer per jaar over het algemeen voldoende, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Dan nu de vraag, wordt het een akkoordstuk of een bespreekstuk? Akkoord? Iedereen akkoord met akkoord? Dan gaat het als akkoordstuk naar de raad.

## **12. RIB 26 006 Tussenstand regionale woonzorgvisie**

De voorzitter: Dan gaan wij nu naar het laatste agendapunt, als ik het goed heb. Dat is agendapunt 12 en betreft een raadsinformatiebrief over de tussenstand regionale woonzorgvisie. Deze RIB is op 10 februari geagendeerd door D66, met steun van PvdA en Wij, Rijswijk. Ik vraag nu aan D66 of u uw verzoek nog wil toelichten. D66, toelichten van ... Dat kan gebeuren. Dat is mijnheer Osmani. Er wordt op u gewacht, mijnheer Osmani. Dat in uw eerste vergadering al, geloof ik. Wilt u het verzoek om agendering over de tussenstand regionale woonzorgvisie toelichten, alstublieft?

De heer Osmani: Dank u, voorzitter. Excuses. Ik had al zo'n vermoeden dat dit mij zou overkomen. Ga ik net weg wanneer ik aan het woord mag. Dan zal ik daarmee beginnen. We hebben voor ons nu de tussenstand van de ...

De voorzitter: Mijnheer Osmani, wilt u alstublieft iets dichter bij de microfoon spreken, want wij kunnen niet verstaan.

De heer Osmani: Excuses. Ik zal maar beginnen. We hebben voor ons de tussenstand van de regionale woonzorgvisie. Daar willen we graag wat vragen over stellen, dat hebben we al gedaan. Daar hebben we nog wat aanvullende vragen bij voor het college, maar in eerste instantie een introductie op dit onderwerp. We weten dat de druk op de woningmarkt onverminderd hoog is. Daarbij is het goed om na te denken over hoe we deze woningen verdelen en wie we daar voorrang bij geven. Door een tekort aan de woningen is dat natuurlijk extra belangrijk vandaag de dag. De nieuwe regionale woonzorgvisie zou wat ons betreft kunnen helpen om met de regio samen goed te kijken naar hoe we dit eerlijk kunnen verdelen. Wij zijn blij om te zien dat bijzondere doelgroepen hierin genoemd worden, zoals mensen in kwetsbare posities, ouderen die huisvesting nodig hebben, maar ook bijvoorbeeld de woonwagenbewoners die expliciet worden meegenomen in deze regionale visie. Naar verwachting zal deze regionale woonzorgvisie wel een aanzienlijke impact hebben op onze gemeente. Daarom hebben wij het college wat vragen gesteld over de mogelijke invloed van de regionale woonzorgvisie, wat zij verwachten aan verschuivingen en effect en ook of zij bereid zijn om tijdig met ons een impactanalyse te delen. Hierbij hebben wij het een en ander aan antwoorden teruggekregen. Daarbij wil ik nog aanvullend een aantal korte vragen stellen over de antwoorden die wij al zojuist hebben gekregen. Wij zien namelijk dat de Regiewet, de regionale woonzorgvisie, ervoor zorgt dat die aandachtsgroepen verruimd worden, waarmee de omvang en complexiteit van de woonzorgopgave toeneemt. Hierdoor zal ook de druk op de woonvoorraad niet minder worden, krijgen wij terug als antwoord. Dan hebben wij als vraag aan het college, verwacht het college dat het verruimen van de aandachtsgroepen ook een impact zal hebben op bijvoorbeeld de gemiddelde wachttijd voor een woning, gezien dit waarschijnlijk een impact heeft op de woningvoorraad? Daarnaast hebben wij ook gezien dat in de regionale woonzorgvisie staat dat maximaal 30 procent van de vrijgekomen sociale huurwoningen naar bijzondere doelgroepen gaat. Wij vroegen ons af hoe dit zich verhoudt tot het huidige beleid. Welk percentage is dat op dit moment, gemiddeld? Wij zien ook in de beantwoording dat het college bereid is de raad nader te informeren over de voortgang en de uitkomsten van de regionale woonzorgvisie. We zijn blij mee met deze toezegging, maar we willen graag ook antwoord op de vraag wanneer wij dit kunnen verwachten. Wanneer kunnen wij een update verwachten vanuit het college over de stand van zaken, gezien het feit dat we per 1 juli dit

jaar in principe de implementatiefase ingaan? Dat wat betreft de aanvullende vragen op het eerste gedeelte. Dan heb ik nog wat aanvullende vragen op de woonwagenbewoners. Het college erkent namelijk signalen te hebben ontvangen van een mogelijk tekort aan standplaatsen voor woonwagenbewoners in Rijswijk en antwoordt daarop dat we regionaal aan het kijken zijn naar een nieuwe woonwagenlocatie, waarbij ingeschrevenen vanuit regiogemeenten een nieuwe woonplek kunnen krijgen. Wij vinden het goed dat dit regionaal wordt opgepakt, echter zien wij ook in de regionale woonzorgvisie specifiek staan dat er afgesproken is een regionaal behoefteonderzoek te doen, maar dat het tekort aan standplaatsen per gemeente wordt opgepakt. Dan is onze vraag hierbij aan het college, hoe zorgen we ervoor dat we ook in Rijswijk zelf voldoende standplaatsen realiseren? In de regionale woonzorgvisie staat beschreven dat we dit tekort per gemeente moeten aanpakken. Dat waren onze aanvullende vragen en toelichting op dit agendapunt. Hartelijk dank, voorzitter. Ik geef het woord graag terug.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Osmani. Dan ga ik naar GroenLinks-PvdA. U was mede-indiener.

Mevrouw Oude Alink: Als ik het zo hoor, dan is het zo uitgebreid dat ik me daar eigenlijk alleen maar bij aan kan sluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Wij, Rijswijk.

Mevrouw Koornneef: Wij hebben dit voorstel bewuste mede-geagendeerd, omdat deze regionale woonzorgvisie vooral lokaal moet werken voor onze stad en voor de inwoners. Het voorstel om hierover met andere raden in gesprek te gaan, steunen wij ook. Dat houdt ons scherp en dan krijgen wij wat wij lokaal willen en nodig hebben. Wij sluiten ons verder aan bij de overige vragen van D66.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koornneef. Ik zag mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk. Gaat uw gang.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Exact dezelfde vragen die ik over onze woonwagenbewoners had zijn al gesteld door D66. Dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Is er nog iemand die het woord op dit onderwerp wil voeren? Ik kijk even of er ... Nee. Dan vragen we mevrouw Bentvelzen om te reageren. Mevrouw Van Malsen.

De heer Van Malsen: Mevrouw Van Malsen zelfs.

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dat is 1 van mijn dochters, denk ik. Die ligt al in bed. Ik kan haar proberen te bellen. Als u het niet erg vindt, dan ga ik in hun afwezigheid proberen de vragen te beantwoorden.

De voorzitter: Heel graag, mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Fijn, voorzitter. Even zien. Te beginnen met D66. Van een aantal van de vragen die van tevoren gesteld waren, hebben wij online de antwoorden toegevoegd aan de agenda. Ik begrijp uit het betoog van mijnheer Osmani dat die vragen in ieder geval voldoende zijn beantwoord. Dan zal ik het voor nu even houden bij de aanvullende vragen. Die gingen in de eerste plaats over de verruiming van de aandachtsgroepen. Gaat de verruiming van die aandachtsgroepen zorgen voor ... Eigenlijk was de vraag, is er impact op de gemiddelde wachttijd? Dat interpreteer ik dan maar als, gaat hij langer worden? Het lange antwoord is ja, er is mogelijk wel een verschuiving die plaats gaat vinden. Mensen die nu al zoeken zouden bijvoorbeeld in de nieuwe regels een label kunnen krijgen, waardoor ze mogelijk sneller urgentie of voorrang krijgen, omdat er meer groepen toegevoegd

worden. Dat zijn mensen die nu nog geen label hebben. Aan de andere kant vergroot of verkleint deze wet de taart aan woningzoekenden niet, Het gaat echt alleen maar over het anders verdelen van die taart en het anders verdelen van de wachtlijsten. Het zou kunnen dat als die 30 procent aandachtsgroepen overschreden wordt, het betekent dat er minder woningzoekende in die overige 70 procent, met dezelfde wachttijd, een huis kunnen krijgen. Met andere woorden, dat voor die mensen de wachttijd op zal lopen. Maar in het algemeen is het moeilijk om te zeggen wat voor een gemiddelde woningzoekende het gevolg gaat zijn, omdat er nogal wat verschillende groepen zijn en met deze wet worden er alleen maar meer groepen, althans, meer labels, toegevoegd voor hetzelfde clubje woningzoekenden. Dan werd er nog gevraagd over de 30 procent bijzondere doelgroepen, hoe verhoudt zich dat tot het huidige beleid? Dat is nu ook beleid, althans, dat er een maximum is van die 30 procent. Aansluitend bij mijn verhaal van net, de verwachting is dat we daar met deze nieuwe wet mogelijk overheen zullen gaan. Afgelopen jaar zaten we overigens rond 25 procent, mocht u dat interessant vinden om te weten, voorzitter. Daarvoor zaten we net weer iets boven de 30 procent. Zonder die Wet Versterking regie zitten we voor wat betreft het huisvesten van die aandachtsgroepen al rond de 30 procent. Wat mij betreft wijst dit er ook op dat we vooral ook een tekort aan woningen hebben en zeker geen tekort aan woningzoekenden. Er werd ook nog gevraagd naar een update over de ontwikkelingen omtrent de regionale woonzorgvisie. Nu hebben wij deze tussenstand als wethouders in de regio expliciet vastgesteld, opgesteld en naar iedereen in de 9 gemeenten toegestuurd, omdat dit eigenlijk de stand van zaken is aan het einde van de vorige collegeperiode, met het idee dat in deze aankomende periode de overleggen hopelijk een goede doorstart kunnen krijgen en dat er de komende maanden weer met nieuwe colleges opnieuw in overleg getreden zal gaan worden over de regionale woonzorgvisie en hoe nu verder vanaf hier. Heel specifiek durf ik geen toezegging te doen over wanneer u een update krijgt, maar dat zal zijn zodra er weer een bestuurlijk overleg plaatsvindt over de regionale woonzorgvisie. Daar kan ik wel van zeggen, wanneer dat er is, zal er ongetwijfeld iemand zijn die daar vanuit Rijswijk aan deelneemt en dan daar een korte update over kan geven. Ik zeg dan bij dezen toe dat ik het in ieder geval wel wil zeggen wanneer ik weet wanneer de volgende overleggen plaatsvinden. Dat is allemaal een beetje met een slag om de arm en een beetje wazig. Ik kijk even naar mijnheer Osmani of dat acceptabel is. Ik kan er niet meer van maken, helaas. Dan werden nog wat vragen gesteld over de woonwagendbewoners en de standplaatsen. Hoe verhouden de afspraken die we gemaakt hebben rondom de regionale behoefteonderzoeken, de tekorten per gemeente en ook het plan om naar regionale locaties te kijken zich tot elkaar? Het eerste dat we gaan doen is een regionaal behoefteonderzoek naar de standplaatsen die in de hele regio nodig zijn. Daarbij is het ook van belang om te kijken naar de verschillende wachtlijsten die er zijn. Dat is ook een vraag die Beter voor Rijswijk stelde, hoeveel mensen staan er momenteel ingeschreven voor een woonwagenstandplaats in Rijswijk? Die kan ik dan bij dezen ook meteen beantwoorden. Op dit moment staan er 110 personen ingeschreven op een wachtlijst voor een woonwagenstandplaats in Rijswijk. Die lijst gaan we sowieso nog opschonen voor de zomer. Het doel van het regionale behoefteonderzoek is ook meer dan alleen maar al die lijstjes opschonen, het gaat ook echt om wat uitgebreider onderzoek over wat de behoefte nu echt is. In de afgelopen 4 jaar heb ik als wethouder met enige regelmaat te maken gehad met woonwagendbewoners. Zij hebben vaak een vrij specifieke behoefte. Dat is vaak heel erg aan locatie of gemeente gebonden. Het is niet te zeggen dat als er een wachtlijst van 110 mensen is die een woonwagenstandplaats zoeken en in Rijswijk wonen, zij er ook daadwerkelijk 1 in Rijswijk willen. Andersom gezegd ook niet. Het is heel moeilijk te zeggen, dat was ook de eerste vraag van Beter voor Rijswijk, hoeveel woonwagenstandplaatsen er daadwerkelijk in Rijswijk gerealiseerd moeten worden. De gemeente Den Haag heeft inmiddels in een gerechtelijke uitspraak te horen gekregen dat zij veel meer woonwagenstandplaatsen moeten realiseren. In het verleden zijn heel veel voormalig woonwagendbewoners ook naar randgemeenten toe verhuisd toen er in de gemeente



Den Haag kampen moesten sluiten. Het is op voorhand moeilijk te zeggen hoeveel standplaatsen waar precies terecht zullen komen. Dat onderzoek zal daar hopelijk meer duidelijkheid in gaan geven. Ook zal daaruit blijken of het inderdaad haalbaar is om, wat we aan de laatste bestuurlijke tafel Wonen besloten hebben, een regionale locatie voor woonwagenebewoners te maken, want dat zal in een gemeente terechtkomen uiteindelijk. Ga ik meteen even door naar de vraag van Beter voor Rijswijk, want zij hadden ook nog specifiek een vraag over de locaties in Rijswijk, of er naast de locaties aan de Strijp en op de Molenhof nog standplaatsen overwogen worden. Op dit moment zijn er geen plannen om uit te breiden. Dat sluit aan bij het verhaal dat ik net hield. Bij 1 van de 2 locaties zijn wij bezig met een herstructurering. Dat is een hele specifieke groep bewoners die daar op zoek is naar een woning. Voor de rest van de woonwageneplaatsbehoefte zijn we het onderzoek nog aan het uitvoeren. Op dit moment zijn er geen concrete plannen om naast die 2 woonwagenekampen in Rijswijk meer standplaatsen te realiseren, al komen er bij de Strijp wel een aantal bij. Voorzitter, dat was het voor mij in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Ik kijk als eerst naar mijnheer Osmani voor de tweede termijn.

De heer Osmani: Dank u, voorzitter. Hartelijk dank nog voor de reactie vanuit de wethouder. Ik heb alleen nog een korte vraag ter verduidelijking op mijn laatste vraag. Dat betreft dan de vraag over de regionale aanpak van de woonwagenebewoners. Zoals ik het heb begrepen zal er een locatie worden uitgezocht in de regio, waarbij we dan de regionale behoeften in principe voldoen. Nu zie ik, nog even herhaald, dat in de regionale woonzorgvisie specifiek staat dat het tekort aan standplaatsen per gemeente wordt opgepakt. Daarmee interpreteer ik het als zijnde, ook Rijswijk zal dit voor zichzelf moeten oppakken. Maar uit de beantwoording lijkt het alsof de aanpak nu een regionale aanpak is bij het aanwijzen van een regionale locatie. Mijn vraag daarbij aan de wethouder is, klopt het dat we dan als Rijswijk verder niks hoeven te doen, geen uitbreiding? Hoeven we dit niet per gemeente op te pakken en wordt dit een regionale aanpak? Daar wat verduidelijking op en dat is het enige wat ik nog heb aan vragen. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Sorry. Mevrouw Oude Alink, GroenLinks-PvdA.

Mevrouw Oude Alink: Ik hoor u wel, maar misschien inderdaad de zaal niet. Alweer een goede vraag van de collega hiernaast. In aanvulling daarop, de wethouder had het erover dat de wachtlijsten worden opgeschoond voor de zomer. Dat is een termijn. Komt het behoefteonderzoek dan ook voor de zomer of is dat voor een andere termijn? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan kijk ik naar Wij, Rijswijk, mevrouw Koornneef. Nee, zegt u. Dan Beter voor Rijswijk, mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de wethouder ook zeggen over de Strijp dat er wagenplaatsen bijkomen.

De voorzitter: Mevrouw Prenger, zou u iets dichter bij uw microfoon willen praten?

Mevrouw Prenger: Ik zou graag willen weten hoeveel wagens, hoeveel standplaatsen dat zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Nog iemand anders die op dit agendapunt iets wil zeggen? Niemand? Dan kijk ik nog even naar wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Even nog wat opschrijven. Kort de vraag van D66 over, wat doen we regionaal, wat doen we lokaal? Het is inderdaad wat verwarrend en dat komt doordat die twee dingen ongeveer door elkaar lopen. Wij maken lokaal beleid op het gebied van woonwagens. Het is ook ons doel om dit jaar nog woonwagenbeleid aan uw raad aan te bieden, onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma. Er loopt nu een regionaal onderzoek naar de woonwagenstandplaatsbehoefte in alle negen gemeenten. Daar komt ook een soort taakstelling of soort opdracht voor de gemeente Rijswijk uit. Dat is inderdaad een opdracht die we in principe in eerste instantie binnen onze gemeentegrenzen hebben op te lossen, net als dat het in andere gemeenten zo zal zijn. Daarnaast, omdat wij vermoeden dat het in een aantal gemeenten best wel zal gaan knellen, ik durf niet te zeggen of de gemeente Rijswijk er daar eentje van is, want ik weet op dit moment niet hoe groot de eventuele aanvullende behoefte aan woonwagenstandplaatsen is, hebben we gezegd, omdat we dat nu al verwachten, laten we dan tegelijk aan het regionale behoefteonderzoek, dat we al gepland hadden, ook een soort inventaris of een onderzoek doen naar mogelijke regionale locaties. Maar het is niet de bedoeling dat de hele regionale behoefte aan woonwagenstandplaatsen van alle negen gemeenten in de regio Haaglanden op een locatie terecht zal komen. We zullen per gemeente meerdere woonwagenlocaties hebben. Daarnaast willen we, omdat we nu al verwachten dat er meer vraag zal zijn dan er plek is in elke individuele gemeente, kijken naar een regionale locatie. Ik hoop dat dit het wat duidelijker maakt. Dan vroeg mevrouw Oude Alink nog naar het resultaat van het woonwagenbehoefteonderzoek. Dat weet ik zo niet, maar dat zal ook ergens in de komende maanden uw kant op komen. Zodra we dat hebben, informeren we uw raad uiteraard zo spoedig mogelijk. Mevrouw Prenger vroeg nog naar het aantal standplaatsen aan de Strijp. Na de renovatie zullen er tien standplaatsen in totaal zijn, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Dan sluiten we dit agendapunt af. Het betreft een RIB, een raadsinformatiebrief. De behandeling stopt hier. Dit document gaat niet door naar de raad.

### **13. RIB 26 007 Haalbaarheidsonderzoek Waterspektakel**

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 13, RIB 26 007 Haalbaarheidsonderzoek Waterspektakel. Dit is een onderwerp van wethouder Wit die helaas ziek is.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, misschien wil u het zelf ook wel zeggen, maar mijnheer witte er niet, zoals u weet. Ik weet pas sinds vanmiddag dat hij ziek is. Nu ben ik formeel zijn achtervang, maar, voorzitter, ik ga niet de illusie wekken dat ik heel veel van dit onderzoek van het waterspektakel af weet. Het lijkt me zeer onverstandig dat ik de vragen ga beantwoorden. Misschien is het goed dat de raad even bespreekt of de vragen al zijn beantwoord met de schriftelijke vragen, of ze eventueel schriftelijk nog meer vragen zouden willen stellen of dat u het misschien op een later forum zou willen agenderen. Ik denk dat het beter is voor het gesprek als ik mij niet waag aan de antwoorden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart. Ik kijk even. U wilt iets ...

Mevrouw Van der Ende: Goedenavond, voorzitter. Wij hebben inderdaad beantwoording gekregen. Er is echter een alternatief aangeboden. We wilden dan alleen vragen of dat alsnog onderzocht kan worden. Dat is het enige. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Ende van Beter voor Rijswijk. Mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Wij waren ook mede-indiener, in ieder geval ondersteuner van het onderzoek naar het waterspektakel. Wij steunen natuurlijk spelen in Rijswijk van harte. Wij zouden graag nog wat aanvullende vragen willen stellen. Ik wil ze nu eventueel noemen, maar we kunnen ze ook schriftelijk toesturen, wat u wenst.

De voorzitter: Ik kijk even naar mevrouw Van de Waart. Schriftelijk lijkt mij dan het beste.

Mevrouw Van de Waart: Ik denk dat het handig is dat, inclusief het antwoord op de vraag van Beter voor Rijswijk, we alle vragen in een keer doen. Dan kan mijnheer Wit daar zelf even goed naar kijken en heeft u allemaal een goed antwoord op de vragen. Is dat een ... Een schriftelijke reactie.

De voorzitter: Een schriftelijke reactie.

Mevrouw Van de Waart: Het is fijn als D66 de vragen schriftelijk wil indienen. Dan komt er geen vertaalslag van mijzelf in.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij, schriftelijk indienen en mevrouw Van der Ende ook alstublieft schriftelijk indienen. Dan krijgt u antwoord, zo snel mogelijk. Dank u. Dan is dit agendapunt ook afgehandeld.

## 14. Vragenuur

De voorzitter: Dan gaan we door naar het vragenuur. Ik wil even met u bespreken hoe we dit aan gaan pakken. Een hele hoop van de vragen zijn al beantwoord. Alleen vraag 14f betreft Bijsluiter een informatiebrief leges en vraag 14e, Vragen RIB 26 018 Uitvoering motie Geef bezwaarmaker tegen fiscale naheffing, zijn nog niet of nog niet volledig beantwoord. De overige vragen zijn allemaal wel beantwoord. Mijn vraag aan u is, zijn deze vragen, behalve 14e en 14f, voldoende beantwoord of wilt u die hier ook nog extra aanvullend beantwoord zien? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: We lopen ze graag door, want we hebben een aantal aanvullende vragen.

De voorzitter: Ik heb u niet gehoord.

Mevrouw Woudstra: We lopen graag de nummers een voor een door, waar wij ze hebben gesteld, zodat we dan aan kunnen geven waar we de vragen bij hebben. We krijgen het nu niet voor elkaar om dat algemeen te doen en we hebben vervolgvragen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij, dat was ook uw ...

Mevrouw Van der Weij: Aanvullend, volgens mij is 14a ondertussen geagendeerd door de Rijswijkse VVD. Dat dan, denk ik, daar meegenomen worden.

De voorzitter: Prima. Dan gaan we de vragen doorlopen.

Vragen D66 – RA 26 016 Veiligheid speeltuin nabij water

De voorzitter: 14a, wordt aan gewerkt.

Vragen VVD – RA 26-010 Voorlopig rekeningresultaat 2025 GR GGD en VT Haaglanden t.b.v. BCF.

De voorzitter: 14b, voorlopig rekeningresultaat gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Wie mag ik het woord geven? De VVD, mijnheer Loof.

De heer Loof: Voorzitter, ik heb geen vervolgvragen. Dat geldt overigens ook voor de andere stukken waar wij vragen over hebben gesteld. Die zijn allemaal helder, snel en naar behoren beantwoord.

De voorzitter: Iemand wel een vraag bij deze vragen? Niemand? Dan gaan we door naar 14b, voorlopig rekeningresultaat 2025 gemeenschappelijke ... Die hebben we net gehad.

#### Vragen D66 – Storingen ondergrondse containers

De voorzitter: 14c, vragen storingen ondergrondse containers. D66. Wie van D66? Gaat uw gang.

De heer Blankenstein: Dank u, voorzitter. Dank aan dan toch nog het college in de vorm van wethouder Wit en het ambtelijk apparaat voor de antwoorden die we hebben gekregen. De antwoorden geven helderheid, maar roepen ook een aantal nieuwe vragen op. In afwezigheid van mijnheer Wit zou ik willen voorstellen om de paar vragen die we aanvullend hebben, schriftelijk in te dienen.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ik wil ze gerust beantwoorden als ze er zijn, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Prima. Gaat u gang.

De heer Blankenstein: Prima. Gaan we dat doen. Allereerst nogmaals dank aan het college en het ambtelijk apparaat voor de beantwoording. Goed dat het college erkenning geeft voor de situatie die er is en waar wat aan gedaan moet worden. Ook goed om te horen dat er wordt nagedacht over een alternatief voor de nog niet werkende dynamische routeplanning. De beantwoording roept ook een aantal nieuwe vragen op en die zal ik even kort stellen. Kan er nog wat specifieker worden aangegeven wat de situatie met de glasbakken was? Dit met name omdat hierdoor ook gevaarlijke situaties ontstonden met gebroken glas op de stoep en op de weg. Tweede vraag, graag zien wij bij de aanpassing van dynamische routeplanning dat ook ervaringen uit het verleden meegenomen gaan worden en dat niet blind op de sensoren wordt afgegaan. Dit omdat van sommige locaties bekend is hoe snel het kan gaan. Kunt u daarop ingaan of en hoe dit soort ervaringen en lessen uit de praktijk ook gaan worden meegenomen? Als derde vraag, ik zie dat u aan het schrijven bent, uit de antwoorden blijkt dat in en rond het weekend de communicatie met Avalex beperkt is tot de app. Hoe wordt ervoor gezorgd dat ook Rijswijkse inwoners die minder vaardig zijn met een app een melding kunnen doen? Kom ik bij de vierde vraag, komt er iets van een verontschuldiging, tegemoetkoming, van Avalex naar de inwoners, inclusief wat Avalex gaat doen om problemen te verhelpen? Dat waren mijn aanvullende vragen.

De voorzitter: Mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Dank u wel, mijnheer Blankenstein, voor uw aanvullende vragen op dit punt. Ik kan ze beantwoorden, omdat ik zelf in het AB en DB zit van Avalex. Een opdrachtgeversrol zit bij mijn collega Wit. Een aantal van die problemen zijn veroorzaakt door ICT-ontwikkelingen en vernieuwing van de ICT die heel erg oud was, waardoor ook met name de dynamische routeplanning en de afvalsensoren minder goed werken. Ik ben het met u eens, het is ontzettend balen. Ik ga u toezeggen, volgende week heb ik daar een AB van, dat wij even stevig gaan zitten over hoe dit soort problemen hebben kunnen voorkomen, want dat geldt in andere gemeenten natuurlijk ook. Als je ICT-uitrol doet, moet je dat goed doen. Ik ben daar echt, net als u, wel ontevreden over. Ik zal de ontevredenheid die u net uit ook doorgeven. Ik vind ook dat we daar adequaat op moeten handelen. De specifieke situatie van de glasbakken, daar moet ik toch even echt een Sitrap van opvragen. Daar kan ik nu even niet op ingaan, want ik weet niet precies welke glasbak het dan is geweest. Of we de ervaringen meenemen in de toekomst? Jazeker. Ik kan u daar ook nog een voorbeeld van geven. Een voorbeeld van een leerervaring is dat er bij Stedin een keer een vraagstuk was over de elektrificatie van de wagens en dan is natuurlijk de vraag van, maar als alles is geëlektrificeerd, de wagens, hoe ga

je dan naar een storing toe als er een hoogspanningsmast is omgevallen? Je moet altijd een back-up hebben, zodat je dieselwagens, diesel is wel heel erg duur tegenwoordig, maar ook een paar van dat soort wagens hebt, zodat je voorbereid bent en je bij calamiteiten kan opereren, een back-upplan. Die ervaring gaan we zeker meenemen en zal ik ook doorgeven. Of ze niet bereikbaar zijn in het weekend, maar alleen via de app. Ik meen, maar dat doe ik dan maar even uit mijn hoofd, dat ze toch ook telefonisch bereikbaar zouden moeten zijn. Is dat niet zo? Dan is dat zeker iets waaraan gewerkt moet worden. Ik zag dat er ook gewerkt wordt aan een nieuw 070-nummer, maar het kan natuurlijk niet zo zijn dat er in het weekend alleen gerespondeerd wordt op apps. Ook dat zal ik volgende week aangeven, dat met spoed moet worden gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het oplossen van de problemen, want het is voor iedereen een ergernis dat er veel restafval of bijplaatsingen plaatsvinden. Ik baal daar ook ontzettend van. Ik zie dat ook elke dag. Daar moeten we wat aan doen. Of we dan moeten gaan werken met tegemoetkomingen, dat vind ik een ingewikkelde vraag. Die tegemoetkoming betalen we dan uit zijn eigen zak. Wat voor tegemoetkoming zou u kunnen zien? Ik zal het opperen bij Avalex volgende week van, hoe kunt u nog onze inwoners informeren over de problemen die zijn ontstaan en een soort feedback te geven hoe het is gelopen en hoe vervelend de situatie ook is geweest voor deze inwoners. Dat nog even in antwoord op uw aanvullende vragen. Ik hoop het daarmee voldoende beantwoord te hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Blankenstein, voldoende beantwoord?

De heer Blankenstein: Wat ons betreft is dit voldoende beantwoord, voldoende helder zo. Dank aan mijnheer Van Damme voor de beantwoording en de gedane toezegging, via de voorzitter.

Vragen D66 – RA 26 019 – ROB advies over de algemene uitkering uit het gemeentefonds

De voorzitter: Dan gaan we door naar 14d, advies over de algemene uitkering uit het gemeentefonds. D66 wederom. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank. Ik dacht, deze stel ik ook even voor de nieuwe raadsleden, want er loopt een heel traject. Dank dat de brief van de M50 erbij zit, dat onze inzet onverminderd doorgaat om te zorgen dat we onze financiering rond kunnen krijgen. Ik wens de wethouder niet alleen veel sterkte, hij weet ook dat hij aan mij een goede heeft om met hem ten strijde te trekken daarin. Ik wens ons allen daarin veel succes.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra.

Vragen D66 – RIB 26 018 Uitvoering motie 'Geef bezwaarmaker tegen fiscale naheffing'

De voorzitter: Dan wordt het 14e, uitvoering motie Geef bezwaarmaker tegen fiscale naheffing. De indiener is D66. Ik kijk weer ... U heeft geen opmerkingen?

Vragen DENK-PGenR en D66, RIB 26 021 Bijsluiter en informatiebrief leges

De voorzitter: Dan gaan we door naar Bijsluiter en informatiebrief leges, 14f. DENK-PGenR en D66. Dan geef ik eerst het woord aan mijnheer El Majjaoui van DENK-PGenR.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter en dank aan het college voor de beantwoording van het ingekomen stuk RIB 26 021. De antwoorden zijn in voldoende mate beantwoord. Enkel rest er mij nog een tweetal vragen die ik graag zou willen stellen met betrekking tot dit stuk. Waarom kiest het college er niet voor om tijdelijk een deel van de kostenstijging uit de algemene middelen te dekken om zo de lasten van onze inwoners te dempen, zoals bij grex het geval? De tweede vraag betreft, er wordt aangegeven dat er verbeterafspraken zijn gemaakt Avalex, maar welke specifieke verbeterafspraken uit de begroting leiden tot direct zichtbare resultaten in de wijken, zoals

bijvoorbeeld schone straten, leefbaarheid en afvaldumpingen, zowel illegale als niet volgens het bestek worden aangeboden? Tot zover mijn twee vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer El Majjaoui. De tweede indiener is D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank. De RIB ging eigenlijk alleen over de uitvoering van onze motie. Daar geeft het heel netjes antwoord op. Ik wil dit liever geen heel afvaldebat maken, want dan hebben we nog een heel veel andere vragen. Daar hebben we het net ook al over gehad. Dank voor de beantwoording. Als er toch nog verheldering nodig is, gaan we daar achteraan. We waren hier in elk geval heel tevreden over.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra.

Vragen VVD – RIB 26-016 Minnelijke verwerving Koopmansstraat 5-5a.

De voorzitter: 14g, Minnelijke verwerving Koopmansstraat 5-5a. Ik kijk even naar mijnheer Loof. Was de beantwoording voldoende?

Vragen Rijswijks Belang – RIB 026 028 Data doseersluis Van Rijnweg – Van der Kooijweg.

De voorzitter: Dan gaan we naar 14h, Data doseersluis Van Rijnweg – Van der Kooijweg, RIB 26 028, Rijswijks Belang. Heeft u nog aanvullende vragen, mevrouw Koegler? Gaat uw gang.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. De beantwoording is echt net binnengekomen, een half uur geleden. Ik heb het gelezen. Dank daarvoor. Mijn collega, mijnheer Eigenraam, heeft de vragen gesteld, maar hij mag nog niet het woord voeren. Dat komt de volgende keer. Ik neem het even van hem over. Bedankt in ieder geval voor de informatie, ook over het aantal afsluitingen en de wachtrij. Wij missen daarin wel ook informatie over het aantal auto's dat is weggestuurd. Uiteindelijk is het, denk ik, belangrijk dat als we besluiten nemen op basis van data, dat we niet alleen meten hoeveel auto's door de doseersluis gaan, maar dat we ook het aantal auto's dat er niet doorheen gaat en weggestuurd is meenemen in de data. Ik vind het jammer dat we daar geen data van terugzien. Het aantal afsluitingen bevreedt ons ook wel. Er staat dat er in totaal vier afsluitingen zijn geweest in deze periode. Nu woon ik naast de doseersluis, ik rijd daar bijna elke dag langs en ik ben vaker dan vier keer weggestuurd in die periode. Dat geeft toch vraagtekens bij de cijfers. Maar goed, ik hoef daar vanavond verder geen discussie over met de wethouder. Ik wilde het nog wel even aangeven. Samen met de andere partijen, onder andere met Beter voor Rijswijk, zullen we ons verder beraden op de doseersluis. Wat Rijswijks Belang betreft mag het weg.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Ik wil even toetsen, want ik heb niet echt een vraag gehoord, toch? Misschien wel een aanbod in die zin, we hebben echt heel veel data. We hebben hier vooral geprobeerd antwoord op de vragen te geven en in die zin ook een week genomen met een enorme uitschieter, zodat u kunt zien dat we weten hoelang de rij zou moeten worden en waar de verplaatsing dan zou moeten zijn. Als u een willekeurig andere week heel graag wil weten, vraag vooral ambtelijke bijstand aan. Er is een enorme bak aan Excelsheets met data daarin. U kunt dan uw hart ophalen. Dat mag absoluut. We hebben geprobeerd netjes antwoord op de vragen te geven. Ik vind het al heel knap dat u het zo snel heeft kunnen lezen. Ik had het inderdaad vanmiddag geaccordeerd, maar het heeft wat later op het scherm gestaan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart. Ik kijk nog even naar mevrouw Koegler of zij een aanvullende vraag wil stellen. Nee?



## Vragen D66 – RIB 26 015 Volgende fase MIRT-verkenning Oude lijn

De voorzitter: Dan gaan we naar 14i, RIB 26 015 Volgende fase MIRT-verkenning Oude Lijn. D66, wie kan ik ... Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Ik zag ze ook net binnenkomen. Ik heb nog even snel erdoorheen gescrold en gelezen. Ik heb twee korte vragen, er wordt namelijk een toelichting gegeven over de keuze vanuit de oude lijn, eventueel een station in RijswijkBuiten op de Parkloper, omdat het beter inpasbaar is. Nu vind ik inpasbaar een prachtig woord, maar ik zou graag iets meer context bij dat woord willen hebben. Wat betekent het dat het beter inpasbaar is? Het is wel een van de belangrijkste criteria waarop gescoord is door ProRail, dat dit de voorkeur is. Het tweede, ik weet niet of u dat kan beantwoorden of mijnheer Wit, er wordt duidelijk omschreven dat het geen effect heeft op Natuurnetwerk Nederland, op NNN-gebied, maar er staat ook duidelijk dat het wel voor een deel, een station heeft meestal twee kanten, aan de volkstuinen en aan het park komt. Dat heeft wel effect op het groen, is dan mijn mening. Ik denk dat net zoals mensen zich niet zo makkelijk laten begrenzen door een lijntje op een kaart, de natuur zich al helemaal niet laat begrenzen door een lijntje op een kaart. Het heeft wel degelijk een bepaald effect op ieder geval groen. Volgens mij hebben duidelijke afspraken gemaakt over dat het groen niet achteruitgaat. Ik ben benieuwd hoe u dat beziet. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Inpasbaar is in dit geval, het wordt niet een heel ingewikkeld station, maar dat er wel voorzieningen nodig zijn. Je moet je fiets te kwijt kunnen, als je slecht ter been bent, moet je er kunnen ... Je moet er kunnen komen met de fiets, je moet er kunnen komen lopend. Het zijn niet alleen twee stations waar je uit kunt stappen, je moet er ook komen, gaan. Er is wat nodig om het in te passen. Je ziet dat vooral bijvoorbeeld zo'n fietsenstalling best wel wat ruimte neemt, dat de inpassing bijvoorbeeld aan de kant van Laan van 't Haantje betekent dat we met het viaduct zitten. Is dat dan wel of niet mogelijk met het huidige viaduct? Je ziet dat je daar al in een drukke omgeving bent, waar een aantal voorzieningen plaats moeten vinden en we ook met dat viaduct gemeet hebben. Even voor de duidelijkheid, dit zijn allemaal onderzoeken die ProRail heeft gedaan, wel in nauwe samenspraak met de gemeente en ook al in participatie met een aantal projecten. Het gaat vooral over, wat heb je nodig rondom zo'n stationspunt? Dat noemen we inpasbaarheid. Ten aanzien van uw vraag over het groen, we hebben heel bewust de omschrijving gegeven uit het MER-onderzoek. Uw vragen daarin zijn, volgens mij, goed meegenomen, maar als u er wat meer dieptevragen over wil, dan denk ik dat het handig is als u er wat specifieke vragen over stelt die ik schriftelijk kan laten beantwoorden. Dit is wat er allemaal is onderzocht en wat het effect is op de natuur. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart. U hebt nog een aanvullende vraag, mevrouw Van der Weij?

Mevrouw Van der Weij: In ieder geval bedankt voor de beantwoording. We zullen de schriftelijke vragen aanvullend even indienen.

De voorzitter: Dank u wel.

## Vragen VVD en D66 – RIB 26-022 Evaluatie jaarwisseling

De voorzitter: Dan gaan we naar de RIB 26-022 Evaluatie jaarwisseling. Ik kijk even naar mijnheer Loof of hij nog iets wil opmerken. Nee? Dan kijk ik naar D66.

De heer Loof: Nee, voorzitter. Ook hier geldt, heldere antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Wat mijnheer Loof zegt, voorzitter.

Vragen VVD – RIB 26-031 Doorontwikkeling regionale inkoop jeugdhulp

De voorzitter: Dan kunnen we door naar RIB 26-031 Doorontwikkeling regionale inkoop jeugdhulp, VVD. Ook akkoord met de beantwoording?

Vragen D66 – RIB 26 029 Inventarisatie Dierenwelzijn Kinderboerderij het Akkertje.

De voorzitter: Dan 14I, RIB 26 029 Inventarisatie Dierenwelzijn Kinderboerderij het Akkertje, D66. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Echt super dank voor de hele snelle antwoorden, moet ik zeggen. Ik had ze maandag ingediend en maandag lagen de antwoorden er al wel. Betekent ook dat ik er even over heb na kunnen denken. Dank ook voor die ruimte. Goed om te horen dat er goed is gekeken. Zelf ben ik dan meer richting het keurmerk wat verbaasd dat exoten die overvliegen en af en toe landen betekent dat je geen keurmerk kan krijgen. Ergens hoop ik dat de wethouder nog wel een actie richting dat keurmerk wil doen of daar toch niet iets mogelijk is. Ik denk dat het lastig wordt, maar laten we misschien dat signaal in elk geval wel geven, dat we aan overvliegende en landende beestjes niet zo heel veel kunnen doen als het om een keurmerk gaat. Dank dat er de mogelijkheid is dat er gekeken gaat worden naar meer afstand voor de dieren, zodat er niet zomaar gevoerd kan worden. Daar hebben wij wel een beetje de vraag bij, moeten we dan echt wachten tot er, dan moet ik het hardop zeggen, dat is niet zo leuk, weer een beetje doodgaat? Dat is tot nu toe al wel een paar keer met voeren gebeurd. Dat is wat mensen niet willen, maar wat wel gebeurt, omdat ze niet weten dat ze niet moeten voeren. Dan ben ik heel erg bang dat een bord echt niet gaat helpen en afstand en er niet bij kunnen komen, helaas, de enige optie gaat worden. Ik zou de wethouder mee willen geven of dat alvast uitgewerkt kan worden. Ten slotte over het fokken, er wordt aangegeven dat het met cavia's op een of andere manier niet anders kan. Ik dacht dat het op andere plekken wel anders kan. Ik wil toch echt benadrukken dat wat ons betreft het overnemen van dieren van Het Knagertje of Het Knaaghof, of wie dan ook, de oplossing zou moeten zijn en niet het gaan fokken met cavia's. Dat geldt hetzelfde voor de geiten, liever opvang dan fokken, want dat zou betekenen dat het Akkertje een keurmerk kan gaan halen, net als andere kinderboerderijen. Dat blijft wel ons streven. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Bentvelzen, ik geef u het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Ik ben het met u eens dat we niks aan overvliegende beesten kunnen doen en dat het wel heel raar is dat we daarop een keurmerk baseren. Ik zal het eens bespreken met onze zeer hardwerkende medewerker, die in zijn eentje dierenwelzijn doet en ook heeft gezorgd voor die zeer snelle beantwoording. Alle dank en lof voor hem in kwestie. Ik snap wat u zegt als het gaat om die hekken, maar dat is een natuurlijk ook wel een beetje een raar gezicht als daar een soort dubbele schacht wordt geplaatst, omdat er mensen zijn die zich niet kunnen gedragen. Hetzelfde geldt voor allerlei mensen die we in Rijswijk hebben die het nodig vinden om een afvalzak naast een bak te gooien in plaats van naar de volgende bak te lopen, dat heeft allemaal te maken met gedrag. Dat is hier nu ook. Voer die beesten niet, er hangen borden in allerlei kleuren talen. Dat is nu ook weer helemaal vernieuwd. Ik weet niet of u het pas heeft gezien, maar alle dieren staan daar ondertussen op. Niet alleen de eenden niet voeren, maar ook de koeien niet en ook de hertjes niet. Iedereen moet dat bord begrijpen ondertussen en we houden het heel nauw in de gaten. Ik weet dat onze beleidsambtenaar echt heel veel contact heeft met Middin om dit zo goed mogelijk met elkaar te overleggen. Als nodig blijkt dat we het toch moeten doen, en ik hoop echt van

niet, dan een soort van dubbele hekken plaatsen met een soort schacht ertussen, zodat ze niet bij de beesten terecht kunnen komen. Dan kunnen we als het goed is ook snel schakelen. Dat keurmerk ga ik vragen. Er komt een konijnheuvel waarbij we samenwerken met Het Knaaghof, zodat we de beestjes die daar gedumpt worden, want dat is wel vaak het geval, hoe lelijk het ook klinkt, een vrij leven kunnen geven bij onze kinderboerderij het Akkertje. Wat betreft de cavia's, u kunt in het rapport lezen waarom er uit bepaalde gezondheidsoverwegingen gedaan wordt wat er gedaan wordt. Dat is ook het antwoord dat ik tot nog toe heb. Voorzitter, tot zover. Dank voor de aandacht voor dierenwelzijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Mevrouw Woudstra, voldoende beantwoord?

Vragen Rijswijks Belang – RIB 26 013 Nieuwkomers

De voorzitter: Dan gaan we naar de laatste, 14m, RIB's 26 013 Nieuwkomers van Rijswijks Belang. Mevrouw Koegler, gaat uw gang.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. We hadden onze vragen gesteld en die zijn duidelijk beantwoord. Dank daarvoor. We hadden vragen gesteld over de opvang van Oekraïense ontheemden en waarom we er 287 opvangen, terwijl we een opgave-indicatie hebben van 209. Dat is door de wethouder beantwoord. Er is ook aangegeven dat er geen inspanningsverplichting geldt, maar een opvangverplichting en dat iedereen die zich in Rijswijk meldt, moet worden opgevangen. Tegelijkertijd maakt deze opgave onderdeel uit van een regionale verdeling binnen de veiligheidsregio. Er lijken geen structurele afspraken te zijn over herverdeling over de regio's en samenwerking, maar uit de beantwoording lijkt het alsof dat vooral ad-hoc plaatsvindt. Daarmee hebben we eigenlijk een soort opneemregeling gecreëerd voor Rijswijk. Ik vroeg me af of de wethouder dat wat nader kan duiden. We hebben ook vragen gesteld over de eigen bijdrage. U geeft aan dat 176 mensen die eigen bijdrage moeten betalen. Wij vroegen ons af, betalen ze dat ook?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Mevrouw Koegler stelt dat wij in de gemeente Rijswijk een soort opneemregeling hebben gecreëerd met de manier waarop we nu de opvang regelen. Dat is niet zo. We hebben een goede samenwerking met alle gemeenten om ons heen. Het open einde is gecreëerd door de wet, dat is de tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne, oftewel de TWOO. In die wet staat namelijk dat elke gemeente, althans, het college van burgemeester en wethouders, verplicht is om mensen op te vangen die zich melden aan de balie bij de gemeente. Eerder hadden we nog regionale aanmeldlocaties, waarin deze mensen goed verdeeld konden worden over de regio's. Die zijn allemaal gesloten, waardoor dit per definitie allemaal, ad-hoc is niet het juiste woord, maar in goede samenspraak met gemeenten dicht bij elkaar moet gebeuren. Het open einde-aspect van dit hele gebeuren ligt echt aan hoe de wet ontworpen is. De andere vraag was, de mensen die hun eigen bijdrage moeten betalen, betalen ze die ook allemaal? Het korte antwoord daarop is nee, maar daar treffen wij maatregelen op. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Mevrouw Koegler, wilt u nog een aanvullende vraag stellen?

Mevrouw Koegler-Böhm: Een hele kleine aanvullende vraag, dan ben ik wel heel erg benieuwd naar welk percentage die eigen bijdrage wel al betaalt en welk percentage de eigen bijdrage niet betaalt en of de wethouder daar wellicht schriftelijk op terug kan komen.

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Dank aan mevrouw Koegler voor de coulance. Daar zal ik inderdaad schriftelijk op terug moeten komen, want dat weet ik niet uit mijn hoofd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen.

Vragen DENK-PGenR en D66, RIB 26 021 Bijsluiter en informatiebrief leges

De voorzitter: Ik begreep dat mijnheer Van Damme nog even terug wil komen op 14f, Bijsluiter en informatiebrief leges. Klopt dat, mijnheer Van Damme?

De heer Van Damme: Dat klopt, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer El Majjaoui van DENK-PGenR had nog een aantal aanvullende vragen gesteld en ik was niet in de gelegenheid gesteld om ze te beantwoorden. Ik wilde dat bij dezen alsnog doen. Een van die vragen ging over waarom wij niet uit algemene middelen het tekort gaan dekken of de extra ophoging van de afvalstoffenheffing en een tweede vraag ging over het inzichtelijk maken welke maatregelen Avalex nu precies heeft genomen om het aantal onder andere afvaldumpingen te voorkomen. Ik wil er nog heel even op ingaan. Daarbij is het belangrijk om te weten wat mevrouw Woudstra al zei, dat die een brief eigenlijk ging over het verduidelijken van de bijsluiter en om ook al een klein beetje een blik in de toekomst te geven van wat inwoners kunnen verwachten qua lasten in de jaren daarop. Vandaar dat die passage erin opgenomen is. Het is te verwachten dat de afvalstoffenheffing gaat stijgen, omdat de CO2-heffing wordt ingevoerd. Zo'n CO2-heffing wordt vanuit het Rijk ingevoerd, dat hebben wij ook niet verzonnen. Daarbij is dan ook goed om te benadrukken dat de afvalstoffenheffing dit jaar is gedaald, maar we ook afspraken met de raad hebben dat we kostendekkendheid hanteren. Alle kosten die gemoeid zijn met het inzamelen van afval, worden in principe doorberekend. Als de raad daar anders over denkt, dan is het natuurlijk het moment bij de eerste halfjaar rapportage of de kadernota om daar aandacht voor te vragen, als we met de raad bepalen welke kaders uw raad meegeeft aan het college om de begroting op te stellen. Ik zou die suggestie aan u willen meegeven om het dan mee te nemen. Dan over de maatregelen die zijn genomen door Avalex inzake de aanpak van afvaldumping. Daarover denk ik dat het goed is om het ook in uw zienswijze kenbaar te maken van uw raad die binnenkort ook aan u wordt voorgelegd, misschien wel via de medewerker die bij de griffie is aangesteld voor regionale samenwerking. De afgelopen jaren heeft het college dat voor u gedaan. Ik kan wel kijken hoe we in die zienswijze aandacht kunnen vragen om daarover, als Avalex, helder te rapporteren, maar dan moeten we even kijken. Er is ook nog een zienswijzemarkt. Dan kunt u daar ook nog aandacht voor vragen. Dat nog even als antwoord op de vragen van mijnheer El Majjaoui, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Mijnheer El Majjaoui, heeft u daar nog een vraag over?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, via u, voor de beantwoording. We zullen zeker beraden om toch de zienswijze aan te vullen met onze opmerkingen dan wel aanmerkingen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. D66, wilt u hier nog iets over opmerken? Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ik wil alleen graag nog een punt van orde maken. Mijn collega, mijnheer Steijn, had ook vragen gesteld over de RIB 26 023 Onderhoud Museum Rijswijk. Ik heb net met de griffie afgestemd dat de vragen helaas niet in iBabs zijn verwerkt, maar wel tijdig aan zijn geleverd.

Misschien nog wel even goed om in het verslag op te laten nemen dat de vragen schriftelijk beantwoord worden door wethouder Wit.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Dan is agendapunt 14, Vragenuur, ook afgehandeld.

## 15. Sluiting

De voorzitter: We gaan over naar agendapunt 15, de sluiting. Ik wil u allemaal hartelijk danken voor uw aanwezigheid en uw inbreng. Wel thuis.